

Kuifje

SINTERKLAAS
IS ER
WEER!

Nr 48
40e jaargang

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

De
geheimen
van de
TITANIC

Het vlot van de Méduse

De ondergang van de Titanic wordt dan wel terecht beschouwd als een van de grootste rampen uit de geschiedenis van de zeevaart, er zijn nog heel wat meer schepen geweest die spectaculaire en gruwelijke rampen hebben meegemaakt. Zoals de 'Méduse', een Frans schip dat op Senegal voer. Op 2 juli 1816 leed het schipbreuk op de bank van Arguin, zo'n 160 km uit de Afrikaanse kust. 149 overlevenden reddden zich op een stevig vlot. En toen begon de lijdensweg. Twaalf dagen op zee onder een blakende zon maar soms ook in de storm. Twaalf dagen bitter lijden. Toen de 'Argus' het befaamde vlot in zicht kreeg waren er nog maar 15 man aan boord. Vijftien overlevenden, waaronder de gezagvoerder van de 'Méduse', Duroy de Chaumareys. De geredden be- weerden dat hun metgezellen in zee gevallen waren. Een van hen beken- de tenslotte dat er een paar waren verslonden door de sterksten onder hen. Zodra hij terug was in Frankrijk werd de gezagvoerder beschuldigd van grove onnatuurlijkheid en veroor- deeld tot drie jaar gevangenis. De schilder Géricault vereeuwigde in 1819 deze tragische gebeurtenis in een beroemd gebleven schilderij.

Geraakt... gezonken!

7 mei 1915. Europa is al een jaar lang in oorlog. Op die dag wordt het Engelse passagiersschip 'Lusitania' getorpedeerd door een Duitse onderzeeër voor de kust bij Kinsale. Aan boord van het Britse schip zijn 1.200 burgerpassagiers, waaronder veel Amerikanen die naar huis gaan. In 1915 zijn de Verenigde Staten nog niet in oorlog met Duitsland. Deze torpedering die de dood van talloze Amerikaanse staatsburgers tot gevolg heeft, wekt grote verontwaardiging aan de overkant van de oceaan. De openbare mening kiest al gauw de kant van de Fransen en Engelsen.

SCHIPBREUKEN

Deze gezonken boot betekende een van de beslissende redenen waarom Amerika aan de zijde van de Geallieerden ging vechten.

Het einde van de «Pourquoi-Pas?»

Op 15 september 1936, rond de mid- dag, verliet commandant Jean Char- cot, een vooraanstaand Frans ge- leerde en ervaren ontdekkingsreizi- ger, IJsland aan boord van zijn 'Pourquoi-pas', een schip dat spe- ciaal was uitgerust voor onderzoek in Poolzeeën. Een paar reparaties en

het slechte weer hadden hem ge- dwongen tot het oponthoud.

Aan het eind van de dag steekt er een vreselijke storm op. Een harde wind waait uit het zuidwesten. De 'Pourquoi-Pas' lijkt onherroepelijk naar de kust te worden gedreven. Enorme stortzeeën werpen een paar bemanningsleden overboord. Red- dingsvloepen worden van hun takels gerukt en slaan te pletter op de golven.

Opeens, om 5 uur, loopt het kleine scheepje op de klippen. Dat is het einde. Van de 44 man aan boord ontsnapt alleen de eerste stuurman, een zekere Le Godinec, aan de dood. Voor hij stierf had comman- dant Charcot nog de kooi geopend waarin de bemanning een gewonde meeuw verzorgde. 'Om hem een kans te geven,' verklaarde de grote ontdekkingsreiziger nog.

De beroemdste schipbreuken

Afgezien van oorlogsschepen die tij- dens zeeslagen zonken, zijn de beroemdste schipbreuken van de afgelopen twee eeuwen die van de 'Méduse' (zie boven) in 816, de pas- sagiersschepen 'Atlantic' en 'Ville du Havre' in 1873, de 'Bourgogne' in 1899, natuurlijk de 'Titanic' in 1912, de 'Lusitania' (zie boven), de 'Provence' en de 'Gallia', alle drie getorpedeerd in 1915-1916, de 'Afri- ka' in 1920, de 'Saint-Philibert' in 1931, de 'Georges-Philippart' in 1932, en de 'Atlantique' in het jaar daarop.

We kunnen ook nog twee pantser- schepen nemen die in vreedstijd schipbreuk leden: de 'Liberté' in 1911 en de 'France' in 1922. Helaas is deze lijst verre van volledig.

Aan deze schipbreuken die vele slachtoffers kenden, moeten we tegenwoordig de schipbreuken toe- voegen die op een andere manier dodelijk zijn: de enorme olietank- schepen die bij schipbreuk tonnen aardolie in zee doen stromen, waar- door vreselijke milieurampen ont- staan.

Yves Duval

EEN SPETTERENDE RACE-CAR SHOW!

Kuifje

KORTINGSBON
Geeft recht op een korting
van 100 BF op een
inkomticket voor
de RACING SHOW
enkel op 20
en 23 decer

Fans van Ayrton Senna en Alain Chevallier kunnen van 20 tot 23 december hun hartje ophalen in het Brusselse Rogiercentrum (Rubenszaal). Dan gaat daar namelijk de International Racing Show of Brussels 85 door. De meest gesofistikeerde racewagens van het ogenblik worden daar dan tentoon gesteld. Formule 1-wagens van Ferrari, Ligier, Renault, Brabham, Williams en Mac Laren staan er gewoon te kijk. Lotus zorgt voor een leuke stunt: de pitmen van het team zullen ter plaatse de Formule 1-bolide van Senna demonteren en terug in mekaar schroeven. Blikvangers worden ongetwijfeld

de Marlboro Mac Laren van Prost en de Williams Honda van Keke Rosberg, maar er zijn ook Formule 3000-wagens, rally- en toerismewagens en de monsterachtige sport- wagens van het merkenkampioenschap (24 uur van Le Mans/1000 KM van Spa...), endu- ro- en crossmoto's, hovercrafts en go- carts.

EEN WAAR VERHAAL

DE TOCHT VAN DE TITANIC

S.O.S. TITANIC S.O.S. TITANIC S.O.S.

LIVERPOOL, 8 APRIL 1912.
DE TITANIC, DE NIEUWE
TROTS VAN DE WHITE STAR
STAAT OP HET PUNT TE
VERTREKKEN VOOR ZIJN
"MAIDENTRIP" (1) NAAR
NEW YORK.
52.000 TON, 270 METER
LANG, 9 DEKKEN BOVEN
ELKAAR, 2350 PASSAGIERS
EN 940 BEMANNINGS-
LEDEN, EEN VAREND
FALEIS...

(1) = EERSTE REIS.

HET IS GEEN REPOR-
TAGE MEER DIE IK MAAK,
HET ZIJN FAMILIEBERICH-
TEN... VANDERBILT, ISIDORE
STRAUSS, JACOB ASTOR,
GLUGGENHEIM... ALLE BARON-
NEN UIT DE BANKWERELD,
HET STAAL, DE OLIE!
ALLEMAAL MAKEN
ZE DEZE
REIS!

NIETS
BIJZONDERS,
ALS JE WEEET DAT
DE LUXE HUTTEN
AAN BOORD
VOOR DEZE
OVERSTEEK
22.000 F
KOSTEN!

ONDERTUS-
SEN IN DE
TELEGRAAF-
KAMER...

MENEER...
MAG IK ME VOOR-
STELLEN: TELE-
GRAFIST HAROLD
BRIDE.

AANGENAAM
KENNIS TE MAKEN,
BRIDE... IK BEN
PHILLIPS... WE ZULLEN
VEEL WERK HEBBEN
AAN DEZE PASSAGIERS
DENK IK!

GA JIJ HET
SCHIP MAAR VAST
VERKENNEN... ON-
DERWIJL STUUR
IK WAT BERICHTEN
NAAR DE
LONDENSE
BEURS!

DANK U...
TOT
STRAKS!

DE TOCHT VAN DE TITANIC

HET VERTREK NADERT...

DAT IS HET LAATSTE VAN DE 38 TON VLEES EN ONZE 40 TON AARDAPPELEN! HET ZAL DE DAMES EN HEREN AAN NIETS ONTBREKEN DEZE REIS!

EINDELIJK KOMT HET GROTE MOMENT...

COMMANDANT EDWARD J. SMITH, WILT U HET ANKER OPHALEN?

TOT UW ORDERS, MISTER ISMAY!

IK WIL DAT DE WHITE STAR LINE DE BLAUWE WIMPEL AFNEEMT VAN DE CLINKJARD EN DE DUITSE LIJNEN... WIJ MOETEN NIET ALLEEN HET GROOTSTE STOOMSCHIP TER WERELD ZIJN, MAAR OOK HET SNELSTE!

WE ZULLEN ER ONS BEST VOOR DOEN... U ALS DIRECTEUR BENT DE BAAAS.

NA EEN TUSSENSTOP IN CHERBOURG (FRANKRIJK) ZET DE TITANIC KOERS NAAR DE V.S....

OP 12 APRIL...

COMMANDANT EEN BOODSCHAP VAN DE STOOMBOOT "LA TOURAINE" DIE UIT NEW YORK KOMT... HIJ SIGNALEERT IJSBERGEN EN ADVISEERT EEN LAGE SNELHEID...

IK ZOU GRAAG EEN WAT ZUIDERLIJKER KOERS VAREN...

ALS ONTWERPER VAN DIT SCHIP VERZEKER IK U DAT HIJ NIET BANG IS VOOR EEN PAAR IJSBLOKJES!

IEDEREEN AAN BOORD IS ZONDER ZORGEN. MEN LACHT, EET, DANST...

MR. SMITH, U HOORT MIJN VRIEND ANDREWS... DENK LIEVER AAN DE VEROVERING VAN DE BLAUWE WIMPEL. DE KOERS WORDT NIET GEWIJZIGD!

VERDUJBEL
DE LIJKRIJK...
DE TEMPERATUUR
DAALT:
DAT BETEKEN
IJS...

DE MACHINES VAN
DE TITANIC DRAAI-
EN NU OP VOLLE
KRACHT. HET
SCHIP SNIJLT
NAAR DE NIEUWE
WERELD!

27
KNOPEN!...
(1) WAT EEN
KRACHT!

11 = MEER DAN 50 KM/U.

ZONDAG
14 APRIL...

DONDERS!
ER IS IETS MIS
... DE ZENDER
IS
DOOD!...

DAN ZULLEN
WE HET
MOETEN
MAKEN!

NA ZEVEN
UUR INTEN-
SIEF ONDER-
ZOEK...

KUK SIR...
DIT
ONDERDEEL
IS
KAPOT!

BRAVO
BRIDE! DAT
IS DE
OORZAAK!

PRIMA GEDAAN!
NEEM NU MAAR
WAT RUST TOT VAN-
AVOND! JIJ HEBT
DIENST, VERGEET
DAT NIET!

DIE AVOND IS
HET DRUK
IN DE 1STE
KLAS SALON
...

DEZE
ONE-STEP
IS
VERRUKKELIJK!

DE LUCHT IS VOL
STERREN EN DE
ZEE LIJKT KALM...

WANNEER
ZULLEN WE
AANKOMEN?

MAANDAGAVOND,
DINSDAGOGCHTEND
LIETERLIJK... WE
SCHIETEN GOED
OP...

OP DE
BRUG
...

MR. MUDLOCK,
EEN GROTE
IJSBERG
VOOR ONS!

BLIJF OP KOERS...
LAAT DE SCHIJN-
WERPERS ONT-
STEKEN!

DE TOCHT VAN DE TITANIC

PLTSELING
VERSCHIJNT
AAN STUUR-
BOORD 30
METER HOOG,
EEN WITTE
BERG...

MUN
GOD!

DAN KOMT DE ON-
VERMUEDELIJKE
BOTSING TUSSEN
DE KOLOS VAN
IJZER EN HET
GEVAARTE VAN IJS,
WAARVAN MAAR
EEN TIENDE BO-
VEN WATER
STEEKT... ONDER
DE WATERLIJN
WORDT DE METALEN
HUID VAN HET
SCHIP OVER EEN
LENGTE VAN 100M
OPENGERETEN!

KRRRRR

HOEWEL DE SCHOK
BENEDEN GE-
WELDIG IS WORDT
ER BOVEN IN
DE 1STE KLAS
NIETVEEL
VAN GEVOELD...
TOCH...

WAT
WAS
DAT?

HET LEEK
WEL OF WE IETS
GERAAKT
HEBBEN!

WEEST U VOOR-
AL NIET BEZORG!
WE HEBBEN EEN
IJSBERG GERAAKT
MAAR ZOALS U
WEET IS DE TITANIC
ONZINKBAAR
BLIJF KALM!

23.50 UUR,
5 MINUTEN
NA DE
BOTSING...

HEREN,
U KENT DE REGELS,
IK WIL OVER EEN
PAAR MINUTEN EEN
PRECIES RAPPORT
HEBBEN... ONDER-
TUSSEN GA IK NAAR
DE
TELEGRAAF.

ZEND
EEN NOOD-
SEIN UIT...

AL GEBEURD,
COMMANDANT,
IK ZEND HET
GEBRUIKELIJKE
C.Q.D. (1)

HEREN, IK VERZOEK
U DOOR TE SPELEN
VOOR HET MOREEL
VAN DE PASSAGIERS!
...ER IS GEEN
GEVAAR... ALLES
GAAT GOED!

MISSCHIEN
IS HET GOED DAT
NIEUWE NOOD-
SIGNAAL UIT?
TE ZENDEN?

HET S.O.S. (2)
... JE HEBT
GELIJK...
VOORUIT!

(1) = COME QUICKLY, DANGER (KOM SNEL GEVAAR).

(2) = SAVE OUR SOULS. (REDT ONZE ZIELEN)

MIDDER-
NACHT...

TELEGRAAFPHIL-
LIPS MELDT DAT DE
CARPATHIA KOERS
HEEFT GEZET
NAAR ONS. HIJ
IS OP 70 MIJL.

DAT IS ZO'N
5 UUR VAREN
VOOR ZE
HIER ZIJN!

STUKJE BIJ
BEETJE BEGIN-
NEN DE PASSA-
GERS VAN ALLE
KLASSEN DE
ERNST VAN DE
SITUATIE TE
BEGRIJPEN...

VERDRAAI'D!
ZE HEBBEN ONS
BEZIG GEZIEN
MET DE REDDINGS
BOTEN!

ER
DREIGT
PANIEK!

EN VIER
BOTEN ZIJN BIJ DE
BOTSING BESCHA-
DIGD... ER IS
GEEN PLAATS
VOOR
IEDEREEN

WANNEER DE ZWEM-
VESTEN ZIJN UIT-
GEDEELD BEGINT
DE TITANIC VER-
VAARLIJK NAAR
VOREN TE HELLEN!

ALLE
MANNEN ACH-
TERUIT!...
VROUWEN EN
KINDEREN
EERST!

MEYROLIJN
STRAUSS, IK
VERZOEK U IN
EEN SLOEP
TE
GAAN...

NEE
COMMANDANT! IK
BEN MIJN HELE LEVEN
BIJ MIJN MAN GEWEEST
ALS HIJ VANNACHT
MOET STERVEN
WIL IK ER
OOK BIJ ZIJN!

EEN GROEPJE
MUZIKANTEN OP
DE ACHTERSTE-
VEN SPEELT
"NADER BIJ U,
MIJN GOD!...

DE TOCHT VAN DE TITANIC

DE WANHOOP NEEMT
SPOEDIG BEZIT VAN
DE PASSAGIERS DIE
GEEN PLAATS VON-
DEN IN DE BOTEN.
ZIJ SPRINGEN IN
DE IJZIGE OCEAAN
OM DAARIN VAN DE
KOU TE STERVEN!

COMMANDANT
SMITH WIL ZIJN
POST NIET VER-
LATEN...

OM 2.20 UUR
BEREIKT HET
WATER DE VER-
WARMINGSKETELS...

RED
JEZELF!
ZE ONT-
PLOFFEN!

EN OPEENS!

HET IS
UIT!
AF-
GRIJSELIK!

METEEN DOVEN
ALLE LICHTEN VAN
HET SCHIP EN VER-
DUWNT DE GIGANT
MET ZIJN VOOR-
STEVEN IN DE
DIEPTE!

FERRY.
12-02.
& V. DUVAL.

OM 4.30 UUR IS DE CARPATHIA
TER PLAATSE. DE TITANIC
LIGT OP 3000 METER DIEPTE.
VAN DE 2350 PASSAGIERS
WORDEN ER 745 GERED EN
VAN DE 940 MAN BEMAN-
NING 210. ONDER HEN IS
DE JONGE TELEGRAFIST
BRIDE... EN DE DIRECTEUR
VAN DE WHITE STAR, BRUCE
ISMAY...

EEN DRAMA VAN DIE OMVANG ZOU HEEL WAT BEHRIJVERS, MUSICI EN NATUURLIJK FILMERS INSPIREREN...

DAN EEN CLOSE-UP VAN DE VIOLIST... VENTILATOR HARDER GRAAG...

STILTE OP DE OET!

DE TITANIC EN DE VERZONKEN SCHAT-TEN BLEVEN DE MENSHEID BOEIEN... VERSCHILLENDE EXPEDITIES TRACHTTEN VERBETEN HET WRAK VAN DE OCEAAN RELS OP TE SPOREN...

ZELFS ALS HET WRAK VAN DE TITANIC DE DIAMANTEN VAN DE BEERS, EDELSTENEN EN ONSCHATBARE JUWELEN BEVAT, WIL IK TOCH HET LEVEN VAN MIJN BEMANNING NIET OP HET SPEL ZETTEN...

MAAR... MISSCHIEN LUKT HET MORGEN HET SCHIP TE LOCALISEREN...

VOLLE KRACHT VOORUIT... WE VERLATEN DEZE VERVLOEKTE ALEK!

MAAR OP DE AVOND VAN 1 SEPTEMBER 1985 KWAM HET NIEUWS WAAR NIEMAND MEER OP HOOPTE TOCH NOG...

EEN AMERIKAANS-FRANSE WETENSCHAPPELIJKE EXPEDITIE HEFT VERKLAARD HET WRAK VAN DE TITANIC TE HEBBEN GEVONDEN OP 4.000 METER DIEPTE IN DE ATLANTISCHE OCEAAN...

INDERDAAD HADDEN OP DIE DAG VREEMDE BEELDEN DE AANDACHT GETROKKEN VAN DE ONDERZOEKERS AAN BOORD VAN DE 'KNORR'...

PHIL... KIKK... VREEMD, DAT GRIJZE DING OP HET SCHERM... DAT LIJKT WEL...

MAAR DAT MOET 'M ZIJN!

ENKELE WEKEN AL KAMPDEN TWEE ONDERZOEKSSCHIPPEN (DE FRANSE 'SUROIT' EN DE AMERIKAANSE 'KNORR') HET GEBIED UIT WAAR 73 JAAR DAARVOOR HET BRITSE PASSAGIERSSCHIP WAS GEZONKEN...

DE TOCHT VAN DE TITANIC

DE AMERIKANEN
GEBRUIKTE EEN
LANGE - AFSTANDS-
CAMERA, VOOR-
GESLEEPT DOOR DE
"KNORR" EN VOOR-
ZIEN VAN KRACHTIG-
GE SCHIJNWERPERS...

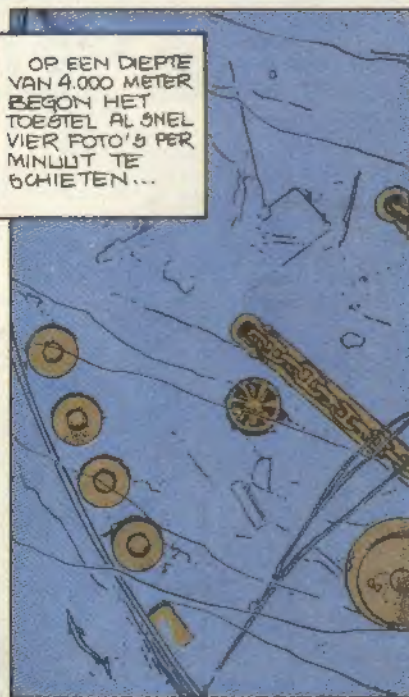
OOK HET FRANSE
ONDERZOEKSMAT-
TERIAAL WAS VAN
HOGE KWALITEIT: EEN
GELUIDSDETECTIE-
APPARAAT MET EEN
GROOT BEREIK,
EEN MAGNETO-
METER OM GROTE
MAGNETISCHE
MASSA'S TE
ONTDEKKEN EN
EEN APPARAAT
OM DE ZEEBO-
DEM AF TE
TASTEN.

HOOG TIJD OM
ANGUS (1) TE LATEN
DUIKEN. WE WETEN
HET NU ZEKER: DE
TITANIC LIGT ONDER
ONZE VOETEN!

OP EEN DIEPTÉ
VAN 4.000 METER
BEGON HET
TOESTEL AL SNEL
VIER FOTO'S PER
MINUUT TE
SCHieten...

... OP MINDER
DAN TWINTIG METER
BOVEN DAT WAT IN
1912 DE MACHTIGSTE
OCEAANSTOMER
TER WERELD
WAS!

4) ONDERWATER - FOTOTOESTEL

KORT DAARNA WERD DE
KOSTBARE FILM ONTWIKKELD
EN ONDERZOCHEN DE DEKJUN-
DIGEN DE VERBIJSTERENDE FOTO'S.

DAT MOET DE VER-
SCHANSING VAN HET
VOORDEK ZIJN...

ZELFS DE WIJN-
FLESSEN ZIJN TE
ONDSCHIEDEN...
ANGSTAANJA-
GEND GEWOON!

ER WAS GEEN SPRAKE VAN HET
LICHTEN VAN HET ZWARE WRAK,
MAAR DE TITANIC WAS NU GEVON-
DEN.
ANDERE EXPEDITIES VAN DE "NAD-
TILE" EN DE "ALVIN" DOORZOCHEN
DE RESTEN VAN HET LEGENDARI-
SCHE SCHIP, MAAR ONGETWISFELD
ZAL DE GEZONKEN STOMER VOOR
GOED EEN "ZEEMONUMENT" BIJZEN.

FERRY & YDUVAL
10-85

Einde

LEGOLAND

Het wereld record.

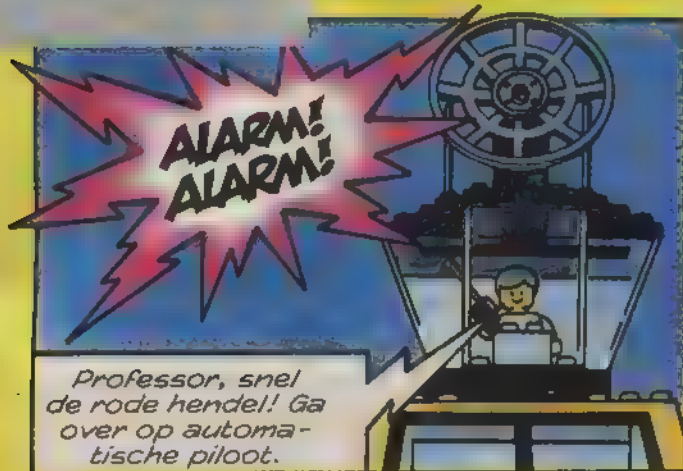
Supersnel nadert het nieuwe LEGOLAND® straalvliegtuig de geluidsgrens.

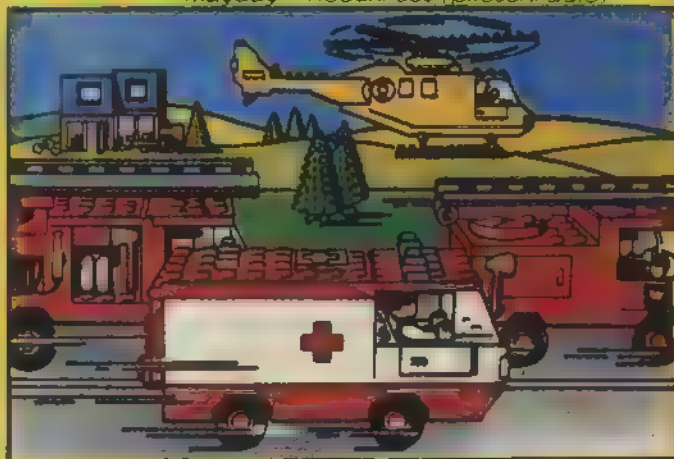
We hebben het wereldrecord!

Maar dan: Help, de piloot is ziek. Mayday, Mayday*!

*Mayday = noodkreet (pilootenradio)

Professor, snel de rode hendel! Ga over op automatische piloot.

Landing op automatische piloot.

Fantastisch! Professor Wise is de grote held.

Met grote spoed gaat de piloot in de ziekenauto weg...

De prof. en het winnende vliegtuig zijn o.k. Maar zal de piloot het redden?

*LEGO en LEGOLAND zijn geregistreerde merken.

LEGOLAND® Miniland. 't Is alsof je er zelf woont.

GOUDEN KLASSIEKERS TE KOOP AANGEBOODEN!

De koningin reeks
BLAKE EN MORTIMER
van Edgar P. Jacobs is nu
in harde tekst verkrijgbaar
in 10 delen zijn in deze reeks
verschonen:

- Het geheim van de Zwaardvis — deel 1
- Het geheim van de Zwaardvis — deel 2
- Het geheim van de Grote Pyramide — deel 1
- Het geheim van de Grote Pyramide — deel 2
- Het gele teken
- Het raadsel van Atlantis
- S.O.S. Meteoren
- De valstrik
- Het halssnoer van de Koningin
- De 3 formules van professor Sato — deel 1

Je kan ze bestellen door
overmaking van fl. 12.50
per deel
het bedrag op
gironummer 561 90 04
ten name van
Lombard Uitgaven Neder-
land.

**HEEMSTEDE
BIJ DE BETALING DUIDE-
LIJK VERMELDEN WELKE
DELEN JE WENST TE
ONTVANGEN.**

Twee weken na ontvangst
van de betaling worden de
albums bij jou thuis be-
zorgd.

SPECIALE AANBIEDING!
Als je de hele reeks in één
keer bestelt betaal je geen
fl. 125. maar fl. 100.!!

Atzonderlijke delen blijven
fl. 12.50 per deel kosten.

ZOLANG DE VOORRAAD STREKT

DEZE ALBUMS ZIJN OOK VERKRIJGBAAR
IN IEDERE GOEDE STRIPSPECIALZAAK

ADLER

SAMENVATTING: Adler is met het gevonden vliegtuig tot in Delhi geraakt. De geheimzinnige Fiat wekt de nieuwsgierigheid van heel wat figuren...

MY GOD... 2000 DOLLAR !

LATER...

OUS...D ZEI TWEEDEZEEF DOLLAR ?

LATER...

VOOR HET EERST SINDS TIJDEN
GEEN BELDPROBLEEMEN MEER...

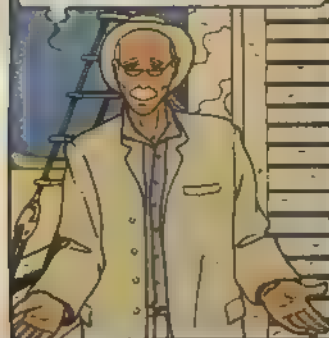

LATER...

EN OM WAT VOOR WERK GAAT
HET, MISTER VAN DOOREN ?

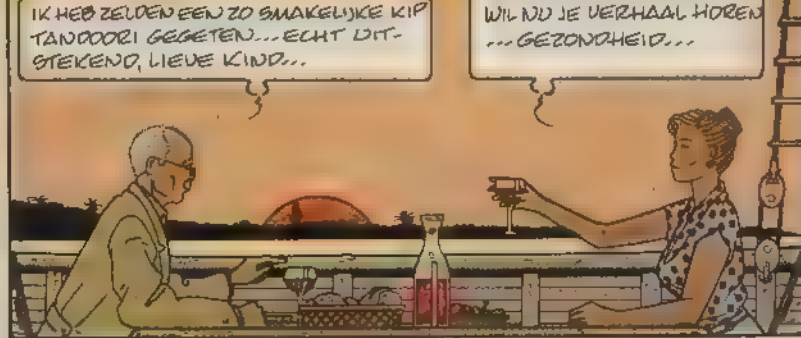
WEL, MISS PEACH...OM HET
VINDEN VAN EEN EILAND...

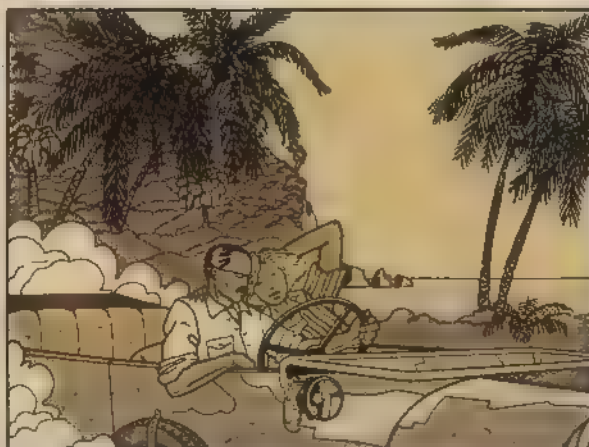
LATER, AAN HET GODPER...

IK HEB ZEELDEN EEN ZO SMAKELIJKE KIP
TAN DOORI GEGETEN... ECHT UIT-
STEKEND, LIEVE KIND...

WILLEM, JE VLEIT ME. GEEN
KOMPLIMENTEN MEER, IK
WIL NU JE VERHAAL HOREN
...GEZONDHEID...

IK BEN...NU JA, IK WAS PLANTER IN INDIE...IN
HET NOORDEN VAN SUMATRA, VER WEG VAN ALLES
HET EIND VAN DE WERELD. IK WAS GETROUWD
MIJN VROUWEN IK GINGEN UIT NEDERLAND WEG
TOEN DE EERSTE WERELDOORLOG UITBRAK...

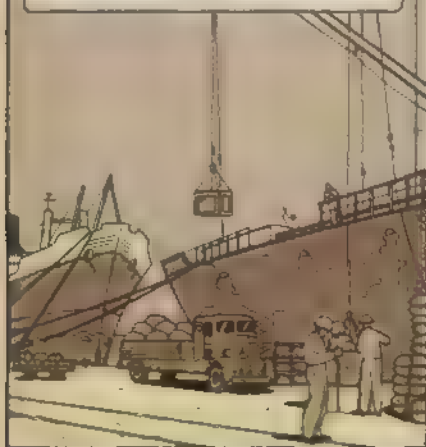
DE PLANTAGE LIEP UITSTEKEND...WE WAREN ERS GELUKKIG IN DIE TIJD. STEL JE ONS KLEINE
HUIS VOOR ONDER DE PALMBOMEN, NIET VER VAN ZEE...HOE HEERLIJK HET WAS, SAMEN
PRATEN TUSSEN DE GEWIDEN EN DE GEUREN VAN HET OERWOLD, 'S AVONDS...

URENIG VERSTREEK DAAR ONS LEVEN...

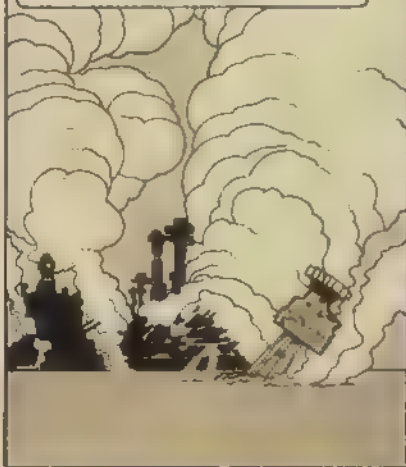

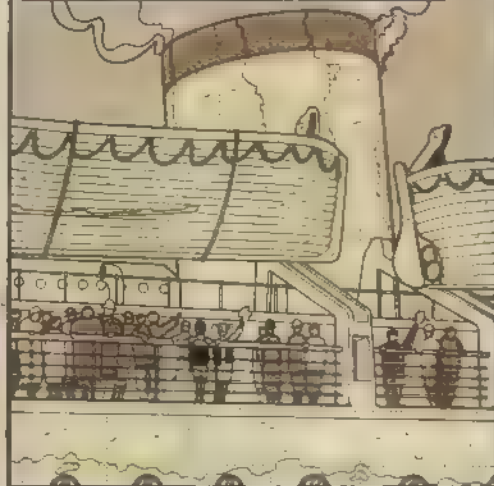
DE JAREN VERVLOGEN... WE EXPORTEERDEN THEE, KOFFIE EN ANDERE PRODUCTEN NAAR DE STEDEN... MAAR IN EUROPA BRAK DE OORLOG UIT...

...EN TOEN IN DE MIDDELLANDSE ZEE. PEARL HARBOR, MIDWAY, GUAM... VIELEN IN HANDEN VAN DE JAPANNERS...

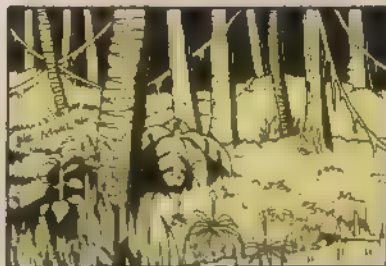
EERST WERD HET SCHIP WAARMEE ONZE KINDEREN NAAR HET VZ DE ENGELEND WERDEN GEBRACHT GETORFEEERD DOOR DE DUITERS...

EN TOEN SUMATRA VIEL WERDEN WIJ DE EERSTE SLACHTOFFERS VAN DE BURGEROORLOG DIE DOOR DE JAPANNERS OP HET EILAND WAS ONTKETEND...

MIJN LIEVE VROUW WERD GE-DODD. IK SLAGDE ERIN HET OVERWOED IN TE VLUCHTEN...

...EN CEYLON TE BEREIKEN. IK WACHTTE HET EINDE VAN DE OORLOG AF IN EEN VERVALLEN HOTEL IN COLOMBO...

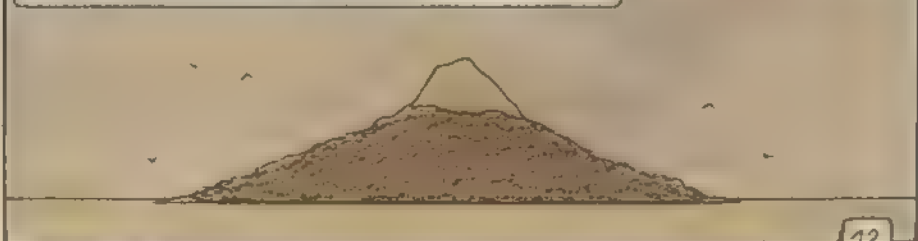
DAAR VERTELDE EEN ZEEMAN MIJ OVER EEN EILAND...

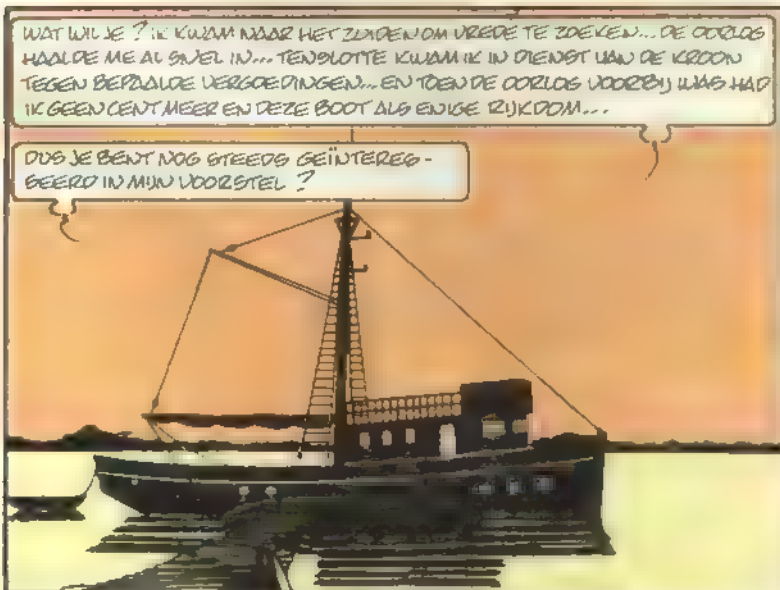
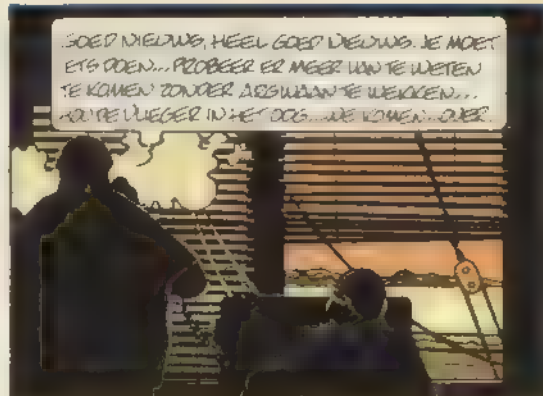
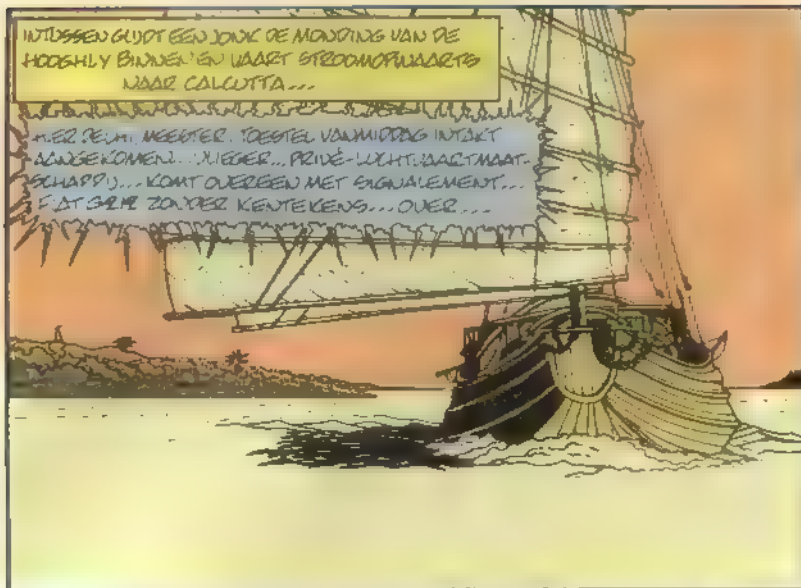

EEN WAAR PARADYS, ZE! WIJ...

HET STOND OP GEEN ENKELE ZEEKAART, ZO VER LAG HET VERWIJDERD VAN DE HANDELSROUTES...

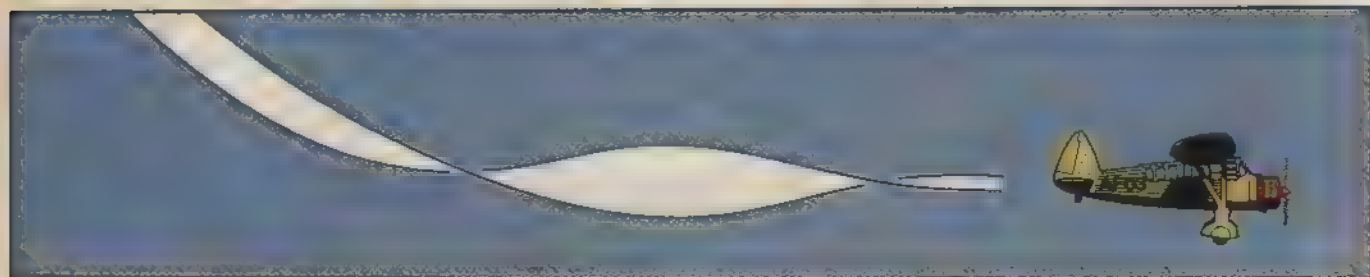
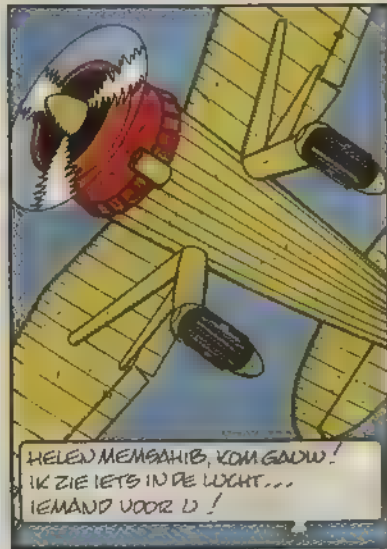
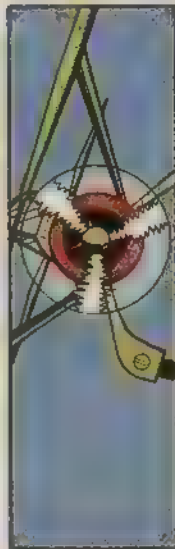
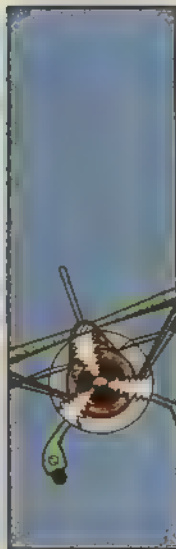
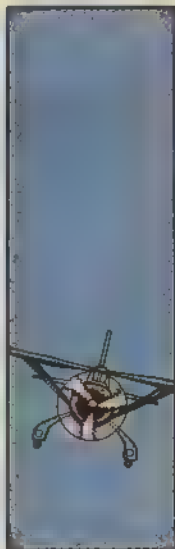

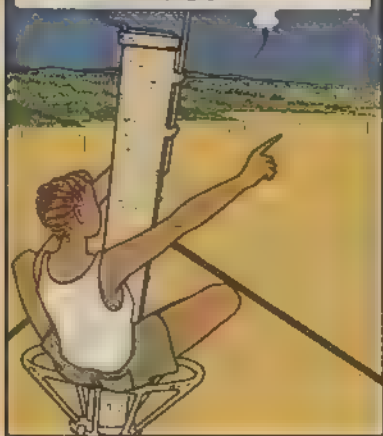

ADLER

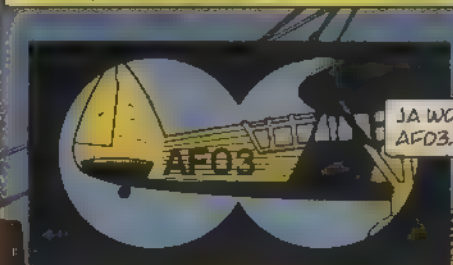
DE DAG DAAROP, ALS DE NEVELS BOVEN DE HOOGHLY OPTREKKEN...

DAT IS ADLER, IK WEEET HET ZEKER!
IK HERKEN ZIJN STIJL! SNEL,
SANGA, ROEP EEN RIKSJA (1)
VOOR ME!

INTESSEN, AAN DE ANDERE KANT VAN DE RIVIER...

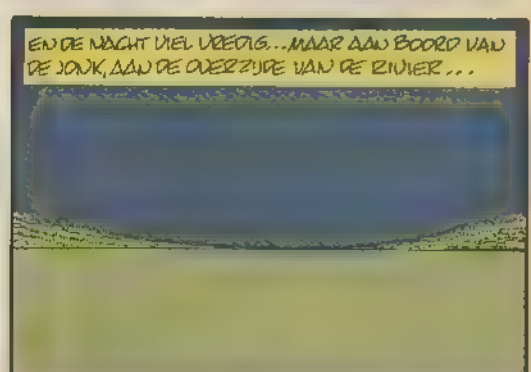
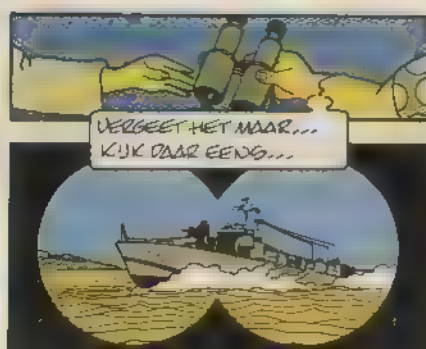
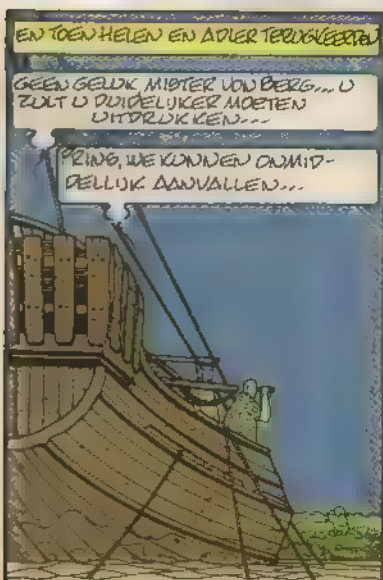
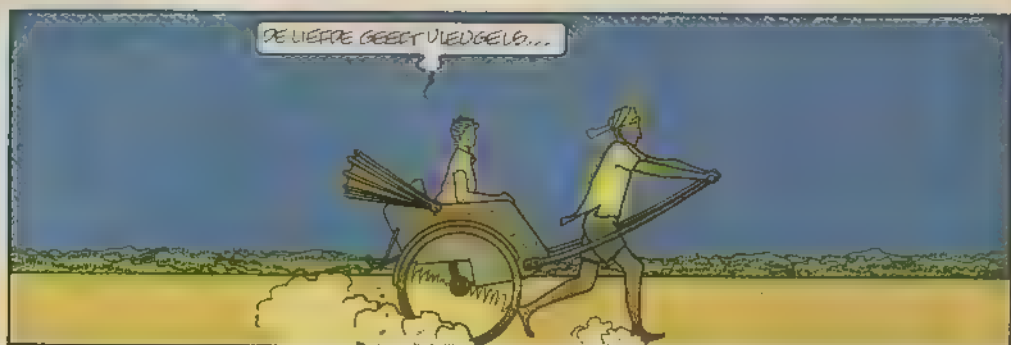

MEESTER, DAT IS TOCH NIET DE OUTBEER
DIE VANMORGEN UIT DELHI IS VERTRUCKEN

JA WONG, DE BESCHRIJVING KLOFT...
AF03... WAT KOMT DIE HIER DOEN?

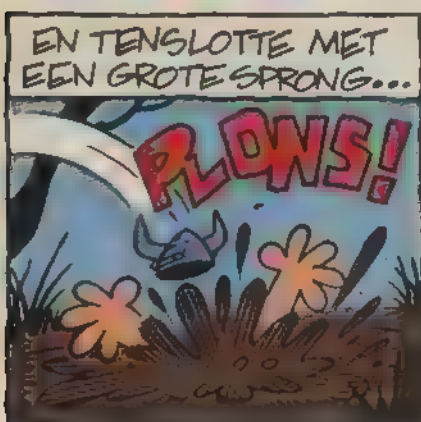
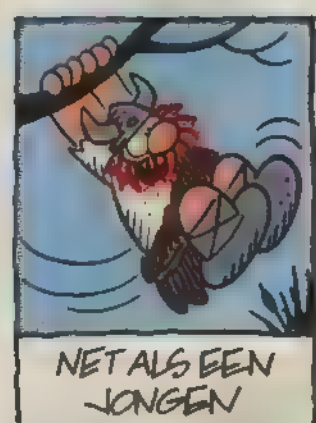
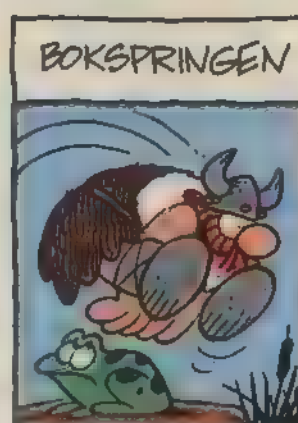
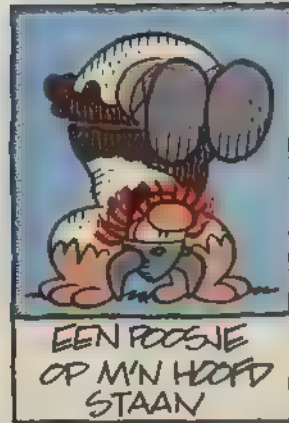
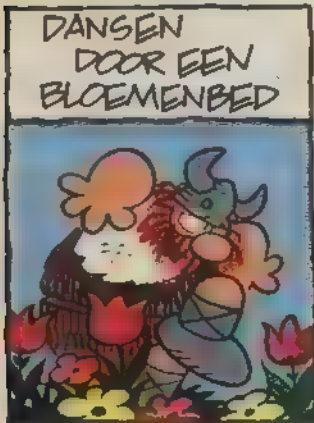
(1) LOOPTAXI...

HÄGAR

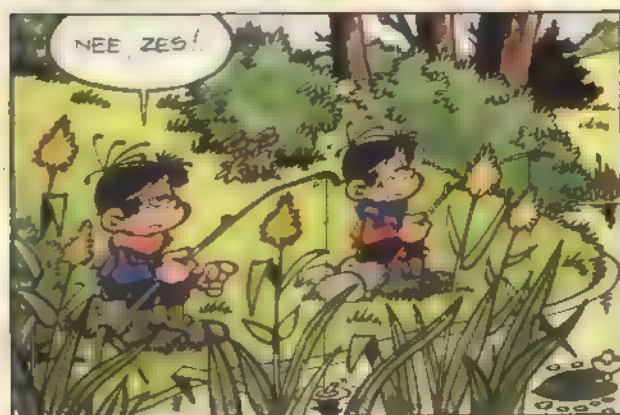
DE VERSCHRIKKELIJKE

door Dik BROWNE

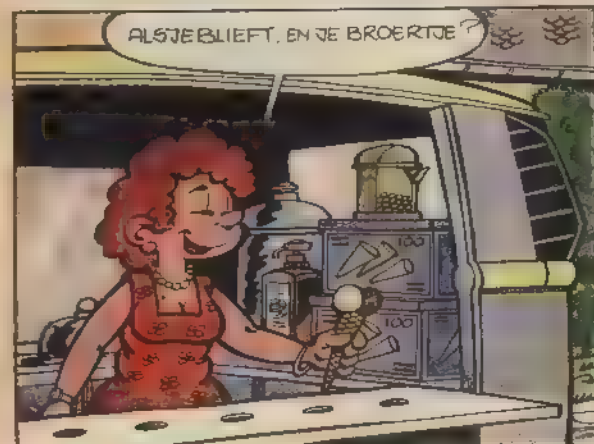
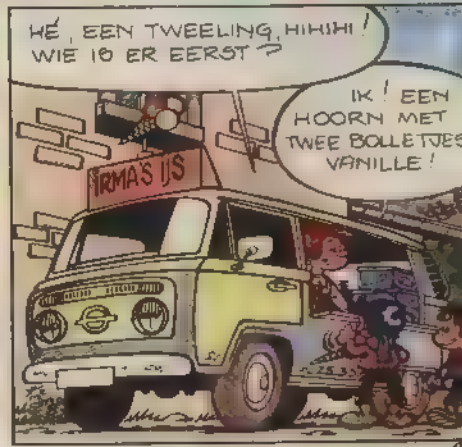
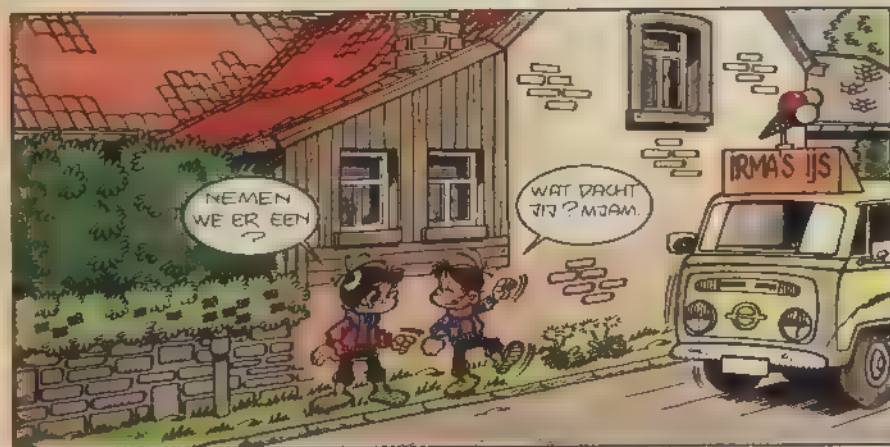

DE VAKANTIE LOOPT TEN EINDE, EN IN TEGENSTELLING TOT WAT ER SOMS GEDACHT WORDT ZIJN ER KINDEREN DIE MET ONGEDULD WACHTEN TOT DE SCHOOL WEEER BEGINT. AD EN ED BIJVOORBEELD..

ED & AD

iiiiik! HELP!!! EEN PRA-
TENDE HOND!

ED! EH... ISEGRIM!
BEN JE GEK GE-
WORDEN?

EEN WOLF, MEVROUWTE,
BLIJFT, EEN WOLF

GEK? JA, DAT ZAL HET WEL ZIJN,
HE?

ISEGRIM!

ISEGRIM? WAAR GA
JE HEEN? KOM TERUG!

MOMENTJE,
IK HEB EVEN
TREK...

HIER, SMERIG BEEST!

o o o o o o

hihihihi!

ISEGRIM!
HIER!

ZO, DUS DIE
HOND IS VAN
JOU, AD!

DAT WORDT DAN BETALEN! HIJ HEEFT
ONDER MIJN NEUS VOOR 500F AAN
WORST GEGAPT!

EH... JA
MENEER

VERDORIE
M'N
SPAARGELD...

ALS JE ZO'N HOND ONDER
JE HOEDE HEBT HOU JE
HEM AAN DE LIJN!

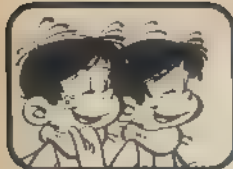
DAAR IS HIJ!
HIJ IS DE EIGENAAR VAN HET
MONSTER! ARRESTEER HEM, MENEER DE
COMMISSARIS, STUUR HEM NAAR EEN OPVOE-
DINGSGESTICHT, SLA HEM NEER...

EH... IK BEN MAAR
GEWOON AGENT,
MEVROUW...

WELAAN, VRIND, JIJ
ZAAIT DUS ALOM
SCHRIK MET BEHULP
VAN GENOEGE HOND?
EEN SPREKEND DIER?

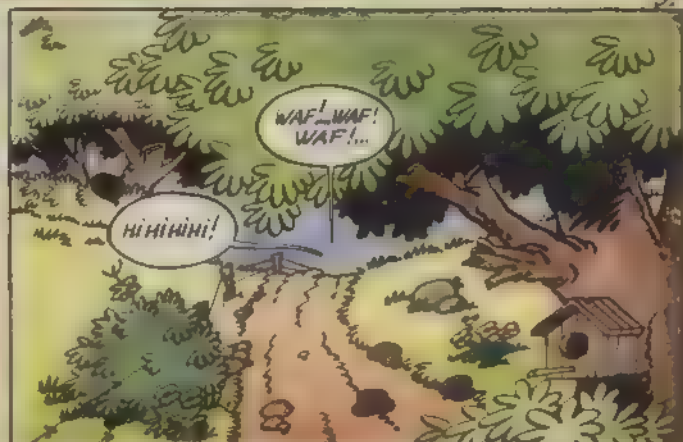
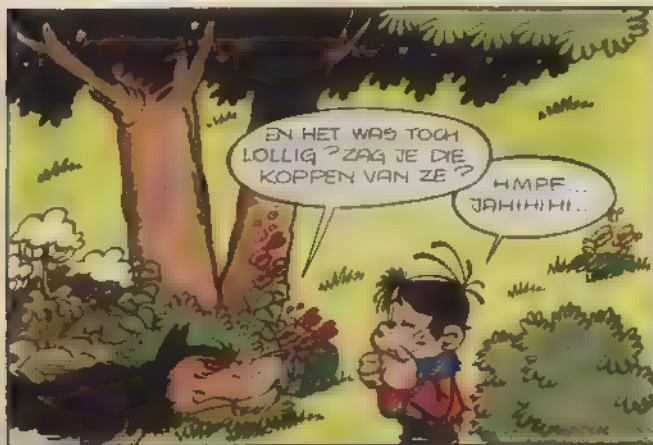
PRECIES!
HIJ PRATTE,
ZO WAAR
ALS U HIER
STAAT EDEL-
ACHTBARE!

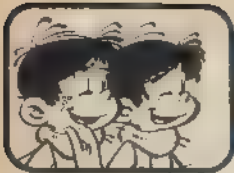
AI... WAT
MOET IK ZE
NOL VERTEL-
LEN?

ED & AD

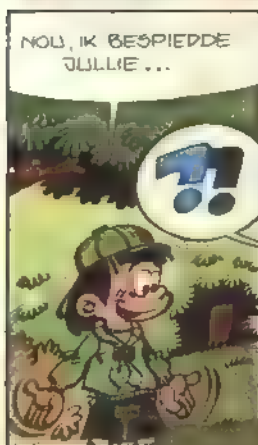
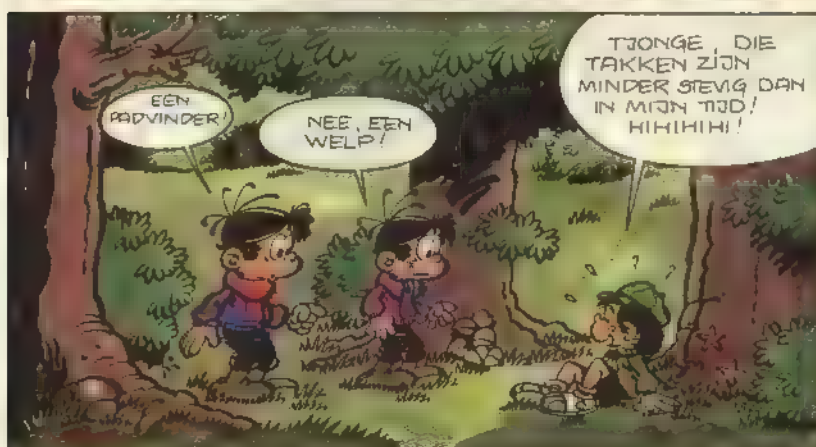

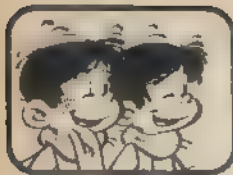

ED & AD

LATER...

**VROLIJKE MEREL! HEB JE DAT
OP JE GEWETEN?!!**

HIHIHIHIHI!

JE LACHT, HÉ? NOU, ALS IK MET MIJN
VOET IN EEN EMMER VOL MODDER
ZIT EN ALS DAT DE EMMER IS WAARIN
DE AARDAPPELS GEWASSEN WORDEN.
DAN HEB IK GEEN ZIN OM TE LACHEN!
EN NOG EEN VERKLARING: WAS JIJ DEGENE
DIE ALLE EMMERS HEEFT GESTOLEN?

NATUURLIJK, HARI-
GE BLUIZERD... OM
VALLEN TE ZETTEN!

...VOOR BANDIETEN, ZODAT JE ALS JE IEMAND
TEGENKOMT MET EEN MODDERRAND AAN ZIJN
BROEK, METEEN WEEET DAT HET EEN VAN DE TWEE
BOOSWICHTEN IS DIE IN DE BLIJKT RONDZWERVEN...
TROUWENS...

AL GOED, AL GOED!!
IK HEB HET BEGREPEN

EEN MOOI STAALTJE VAN KREATIVITEIT, MAAR TEN EERSTE:
IEDEREEN KAN WEL IN HET BOS RONDWANDELEN ZONDER EEN
BANDIET TE ZIJN - HET BEWIJS STAAT VOOR JE!... EN TEN
TWEDE: IS HET WEL ZEKER DAT DE MANNEN DIE ENKELEN
VAN JULLIE GEZEN HEBBEN BANDIETEN ZIJN?

JA... ZELFS VANUIT DE VERTE
HADDEN ZE BOEVENSTRONIES EN
BOVENDIEN WAAROM ZOULDEN ZE
ANDERS ZIJN GEVLJKT TOEGE WE
ZE ZAGEN?

EH... MISSCHIEN
ZIJN ZE ERG
VERLEGEN?

PAAR HEB JE NOU
MOOI IETS STOMS GE-
ZEGD, HARIGE BLUIZERD!

GOED, WE GAAN
TERUG!

HÉ, WACHT!
MIJN
VRIENDJES

VRIENDJES? AH, JUIST... MAAR ZEG
EENS, JULLIE ZIJN MET Z'N TWEEËN EN
IK KEN JULLIE NIET... ZIJN JULLIE
MISSCHIEN DE TWEE ONBEKENDEN?

MAAR...

WELNEE
HARIGE
BLUIZERD!

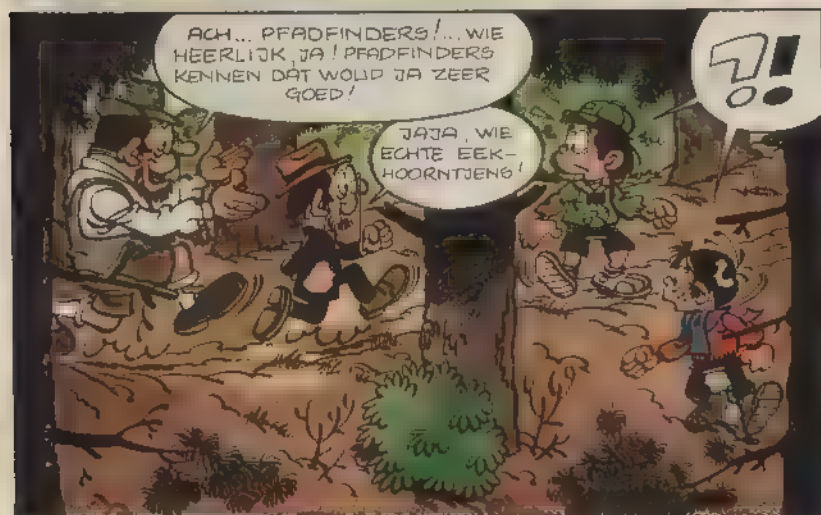
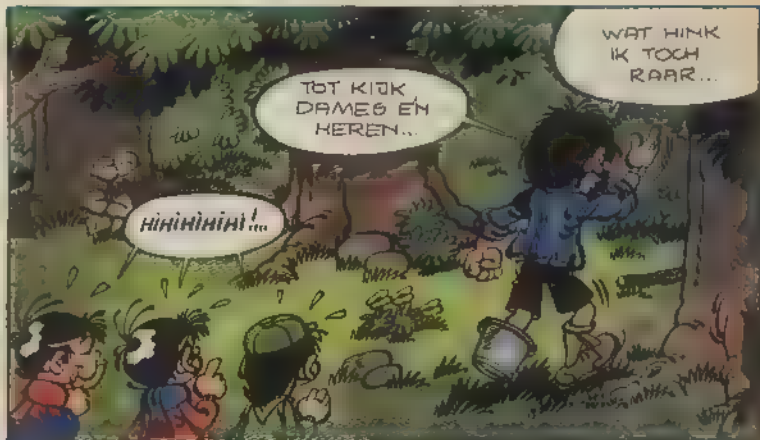

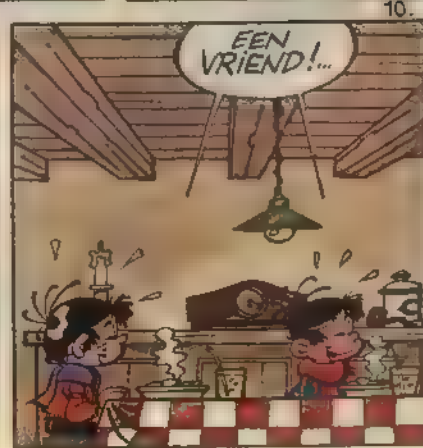
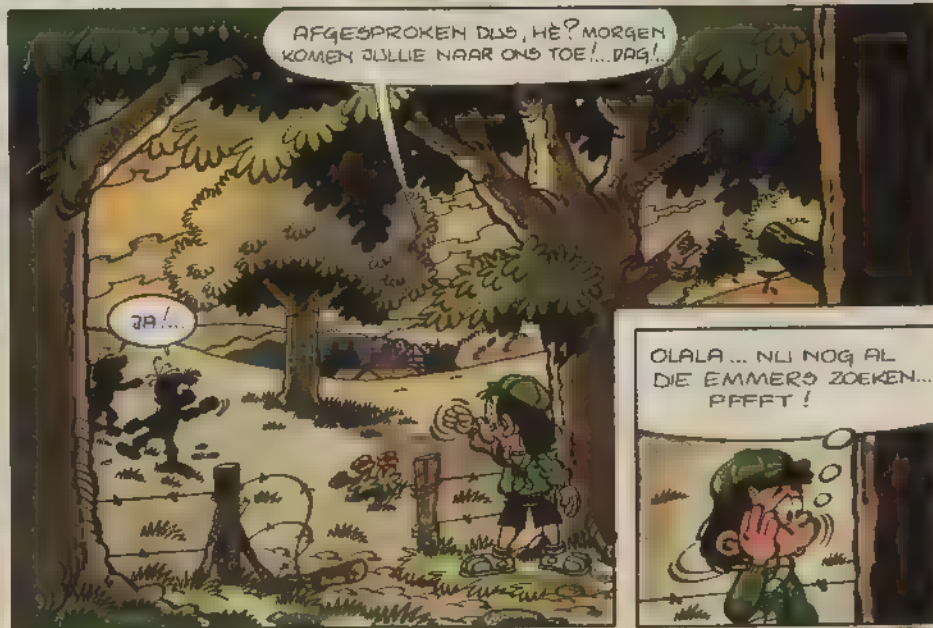
ZE ZIJN TE KLEIN!
HIHIHI!

NIET?

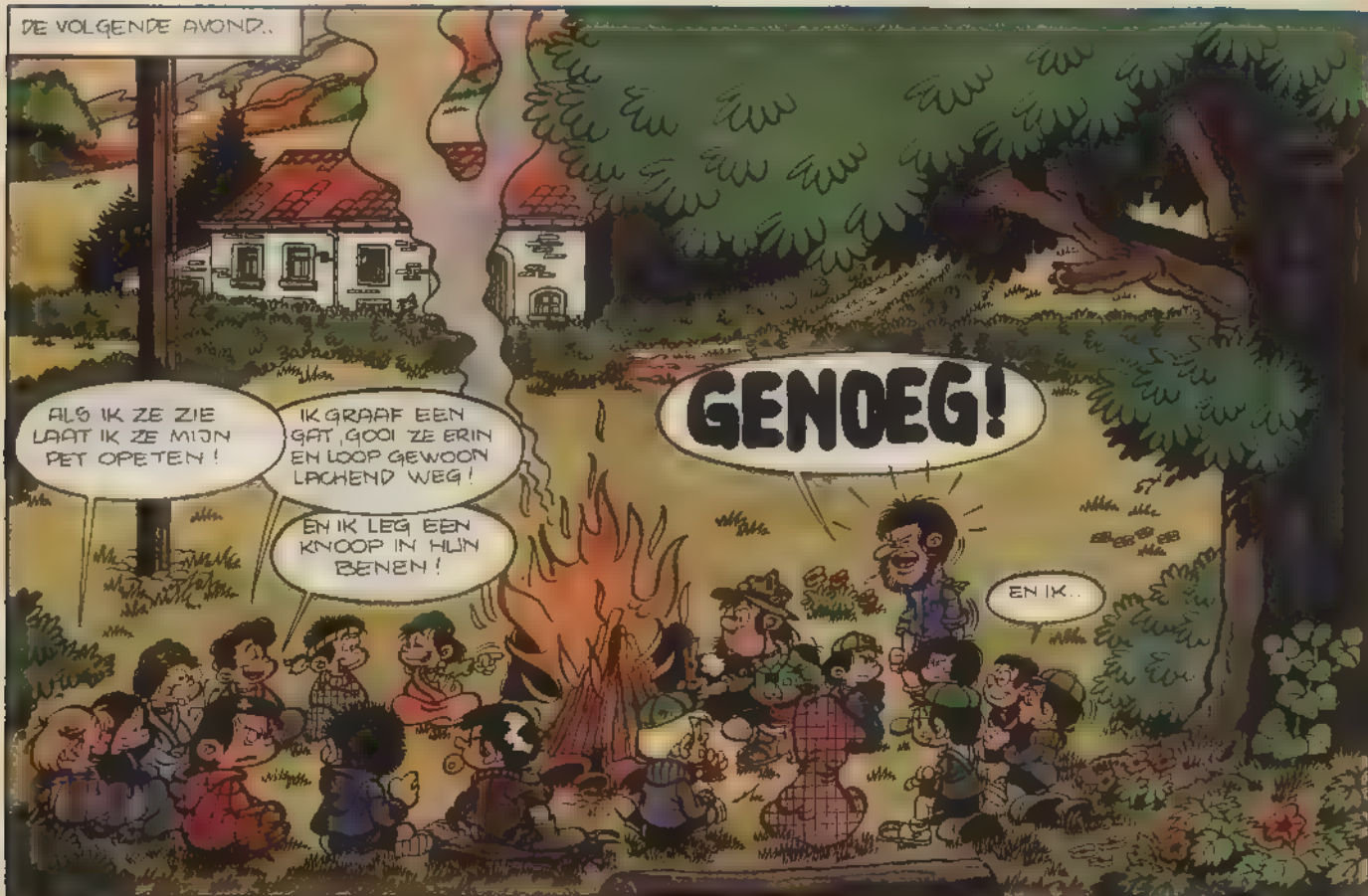
DAT IS ZO...
VERDORIE, KOM IK
EENS TWEE ONBE-
KENDEN TEGEN EN
DAN ZIJN HET NIET
DE GOEIE!

DE VOLGENDE AVOND...

ALS IK ZE ZIE
LAAT IK ZE MIJN
PET OPETEN!

IK GRAAF EEN
GAT, GOOI ZE ERIN
EN LOOP GEWOON
LACHEND WEG!

EN IK LEG EEN
KNOOP IN HUN
BENEN!

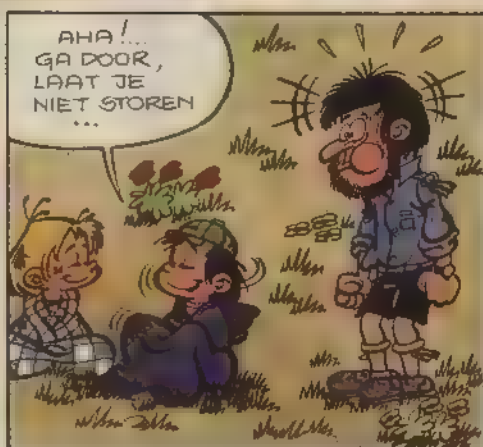
GENOEG!

EN IK...

EH... ZEI
JE WAT,
HARIGE
BUIZERD?

NEE, IK ZONG!

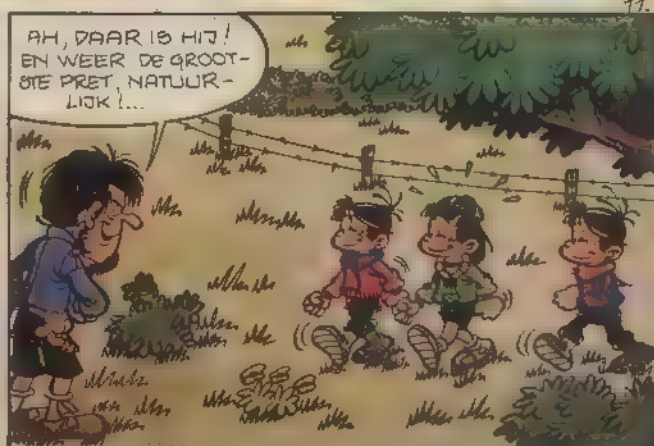
AHA!
GA DOOR,
LAAT JE
NIET STOREN
...

GOED! TWEE MANNEN DIE ZICH
VREEMD GEDRAGEN ZVERVEN IN
DE BUURT ROND, GOED. IK HEB
JULLIE GEZEGD VOORZICHTIG TE
ZIJN, GOED. MAAR OORDEEL NIET
TE SNEL: NIETS BEWIJST DAT HET
BANDIETEN ZIJN! ALLEEN JULLIE
KAMERAAD SPOTTENDE MEREL IS
DAARVAN OVERTUIGD!

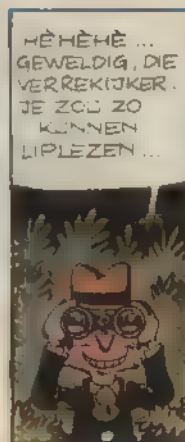
OVERIGENS,
WAAR
IS HIJ?

AH, DAAR IS HIJ!
EN WEER DE GROOT-
STE PRET, NATUUR-
LIJK!...

ED & AD

EEN UUR LATER...

IEDEREEN ZIJN SPILLEN? KAART, KOMPAS, ZAKLANTAARN?... O.K. DAAR GAAT-IE! HIER WEER TERUG OVER DRIE UUR...

EEN PRACHTIGE OEFENING OM ZE HUN ANGST VOOR HET DONKER TE LATEN OVERWINNEN!... EN ZONDER GEVAAR, WANT DIE TWEE BANDIETEN BESTAAN NATUURLIJK NIET...

TWEE VERDWAALDE WANDELAARS WAARSCHIJNLIJK... DE FANTASIE VAN SPOTTENDE MEREL ZAL DE REST WEL GEDAAN HEBBEN... EEN VALSE BAARD!... TROUWENS, IK HEB HET BEWIJS DAT DIE MENHIR NIET BESTAAT...

EN DE TOCHT BEGINT...

EN JULLIE OUDERS?

OH, ZOLANG WE BIJ JULIE ZIJN MAKEN ZE ZICH GEEN ZORGEN, PAPPA IS OOK PADVINDER GEWEEST

... MET ALLE VERGISSINGEN...

DAAR! DE MENHIR! IK HEB HEM GEVONDEN!

WELNEE, RARE, DAT IS EEN PIKNIKTAFEL! TROUWENS: MENHIRS LIJKEN NIET OP TAFELS, DAT ZIJN HUNEBEDDEN!

O...

... EN VERRASSINGEN...

KOM JE NOG, OLOME MOL?...

JA, JA...

AL!

JIJ MET JE IDEEËN! KUNNEN WE NIET RIJSTIG IN DE SCHUUR AFWACHTEN TOT ZE TERUGKOMEN?

NEE! DIE DRIE KNAAPJES LIJKEN ME TE SLIM!... ZE VINDEN HEM. WAT IK JE BROM! EN PRAAT NIET ZO HARD, STRAKS HOREN ZE ONS NOG!

INDERDAAD...

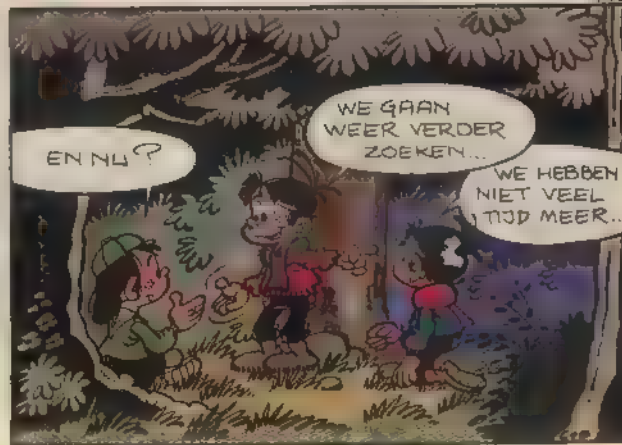
WE WORDEN GEVOLGD, DAT ZIJN DIE BANDIETEN!

LATEN WE DOEN OF WE NIKS WETEN EN IEGRIM ROEPEN

HE JA, HIIHI!

ED & AD

HELAAS, EEN UUR LATER...

NIETS! MAAR DAT ZEGT NIETS... MISSCHIEN HEBBEN DE ANDEREN WEL IETS GEVONDEN...

LATEN WE MAAR TERUGGAAN, DAN ZIEN WE WEL...

ZEG SPOTTENDE MEREL, JE DENKT AAN JE BELOFTE, HË?

IK HEB HET BELOOFD! EN ALS EEN WELP BELOOFD HEEFT TE ZWIJGEN DAN KUNNEN ZE ZELFS DREIGEN ZIJN KAUWGUM AF TE PAKKEN, MAAR HIJ ZAL NIET PRATEN!

... EN AANGEZIEN IK NIET VAN KAUWGUM HOU, IS HET MAKKELIJK GENOEG...

EVEN LATER, IN HET WELPENKAMP...

ZO JONGENS, HEBBEN JULLIE JE GEAMUSEERD?

JA, HARIGE BUIZERD, MAAR WE HEBBEN NIETS GEVONDEN...

MISSCHIEN MOETEN WE OVERDAG VERDER GAAN...

ZINLOOS! IK WILDE DAT JULLIE ER ZELF ACHTERKWAAMEN, MAAR DIT IS HET DEFINITIEVE BEWIJS DAT DE MENHIR NIET BESTAAT...

MAAR DAT IS EEN KAART! DEZELFDE ALS DE ONZE...

PRECIES! EEN NIEUWE, HEEL NAUWKEURIGE KAART WAAROP ALLE MENHIRS IN DE STREEK STAAN AANGEGEVEN... ALLEMAAL, BEHALVE DIE IN HET BOS... OMDAT DIE NIET BESTAAT...

DAT... DAT IS ZO... WAAROM HEBBEN WE DAAR NIET AAN GEDACHT?

SPOTTENDE MEREL EN ZIJN VRIENDEN ZIJN GEWOON HET SLACHTOFFER GEWORDEN VAN GRAPPENMAKERS!... ZIEN JULLIE NU WAAR TEEVEL FANTASIE TOE KAN LEIDEN?

JA, HARIGE BUIZERD...

NIET VERDRIETIG ZIJN... MISSCHIEN IS HET OOK WEL WAAR EN WAREN HET GEEN BANDIETEN MAAR GEWOON TWEE GEKKEN DIE HET LEUK VONDEN OM KINDEREN BANG TE MAKEN...

MAAR AD VERGIEST ZICH! OP DATZELFDE MOMENT, IN EEN KAMER VAN HET ENIGE HOTEL IN HET DORP...

DIE WOLF... DIE WOLF MET DIE RODE OGEN... PRECIES ALS IN HET BOEK! ONMOGELIJK, DAT SOORT DINGEN...

JAWEL! EN DAT IS HET BEWIJS DAT WE OP HET JUISTE SPOOR ZIJN... WELDRA ZIJN WE RIK!

DOMMEL

DUPA

VRAAG MÛN
NIEUWSTE ALBUM
"ZONNIG ZORGELOOS"
EEN UITSTEKENDE
LACHKLUIR!

... DE STATISTIEKEN WIJZEN HET UIT: ONZE KOEIEN
GEVEN STEEDS MINDER MELK ...

DAT WORDT DAN
EEN ZWART JAAR
VOOR DE KWARK-
ETERO.

... DE EUROPESE GEMEENSCHAP BIJGT ZICH OVER
HET PROBLEEM. ER WORDT AL GESPOKEN OVER RE-
CORDPRIJZEN PER LITER ...

AI! DE
MELK LIGT IN
DE SOEP!

PFFT.

... GELUKKIG STELLEN ONZE RESERVEVOORRADEN ONS IN
STAAT DE WET VAN VRAAG EN AANBOD TE
HERSTELLEN ...

HET BOTERT KENNE-
LIJK NIET ZO BEST MET
DE MELK! HINHI!

... BLA BLA BLA BLA BLA BLA ...

GUT, DAT
ZAL ME EEN
KLAP VOOR BALTHA-
SAR ZIJN! EEN KAT
ZONDER MELK, DAT
IS ZOIETS ALS EEN
SARDINE ZONDER
BLIKOPENER!

IK MOET IETS VOOR
HEM DOEN! GOED, HIJ
IS DAN STOM, MAAR
DAT IS NOG GEEN REDE
OM HEM TE LATEN
VERHONGEREN ...

IK ORGANISEER EEN
COLLECTE EN KOOP EEN
KOE VOOR HEM ...

KAN IE VAST
GOED MEE OP-
SCHIETEN.

WAT? JIJ
OOK AL?

IK HEB AL GEGEVEN !!!

NOU
ZEG!

DE
ENGERT

**O, KOM ER
EENS KIJKEN!**

① Een pratende hond... ja hoor, die bestaat! Al kun je de voorkeur geven aan een gorilla of een papegaai, even spraakzaam. Dat zijn de «Chatter animals» (3.200 f - f175,— - Dakin)

② Een arm klein beertje, afgekeurd in de fabriek, dat zich ontpopt tot Superted om de zwakken te hulp te snellen. Zijn tekenfilmavonturen zijn bekend op de Franse televisie. (2 formaten: 600 f en 1.200 f - f33,— en f66,— - Dakin)

③ Garfield, de sympathieke Amerikaanse kat die het ook bij ons maakt... (658 f - f35,— - Dakin)

④ Goeie kameraad — hondje Odie (879 f - f48,50 - Dakin)

⑤ Een beer om geheimen toe te vertrouwen en je verdriet mee te delen, iedereen heeft er zo een. En deze geeft nog antwoord ook, in berentaal (2.990 f - f165,— - A.G. Bear/Atoll)

⑥ Mousie, een grappige muis (598 f - f33,— - Dakin)

⑦ Butterscotch Kitty, een wolk van een kat van 42,5 cm (1.598 f - f88,— - Dakin)

⑧ De Bum-Bums; mamma Celine geeft licht als je haar tegen je aandrukt. Pappa en zijn vier kindertjes, allemaal even lief en steeds lachend. (495 en 795 f - f25,— en 44,— - MB)

⑨ Fondue Frogg, een alligator-marionet die een welluidend «snap» kan voortbrengen, vanwaar de naam «Snapper Puppets». In dezelfde serie het bekende «Liegebeest». (550 f f30,— - Dakin)

ZACHTE KNUFFELS

① Snoopy in zijn wagen met claxon (795 f - f44,— - Tradix)

② De familie Troetelbeertjes breidt zich uit: ze vieren de geboorte van Boefbeertje (1.350 f - f75,—) en de komst van hun neefjes, waaronder Groothart en Warmhart (1.355 f - f75,— - Clipper)

③ Sleepy times kids, kleine lappenpopjes om mee te slapen (300 f - f16,75 - Dakin)

④ Moocher Mutt, de hond, een van de produkten uit de serie «Pillow Soft», heel zacht, zo licht als een veertje dankzij de nieuwe polyester-vulling (900 f - f52,50 - Dakin)

DOMMEL

BAKT ZE BRUIN

WELNÉE!
KOM NOU -

GOED, DAAR GAAN WE...
UIT WELINGELICHTE BRON VERNEMEN WE
DAT HET NIEUWSTE ALBUM VAN DUPA TE KOOP
IS... NAAR VERLUID...

HOOHO,
DIE IS GOED.

ZIET ER MOOI
UIT, HÉ?

NAAR VERLUID, ZEGT-IE... IK WEEET
WEL BETER... LOGISCH, ALS JE ER
ZELF IN VOORKOFT...

KORTOM...
**HIJ IS
ER!**
EN BIJGEVOLG
DUSTE KOOP.
HIJ IS VAN...

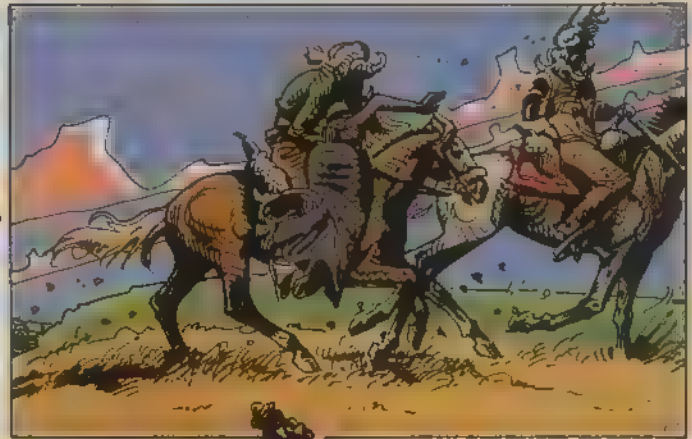
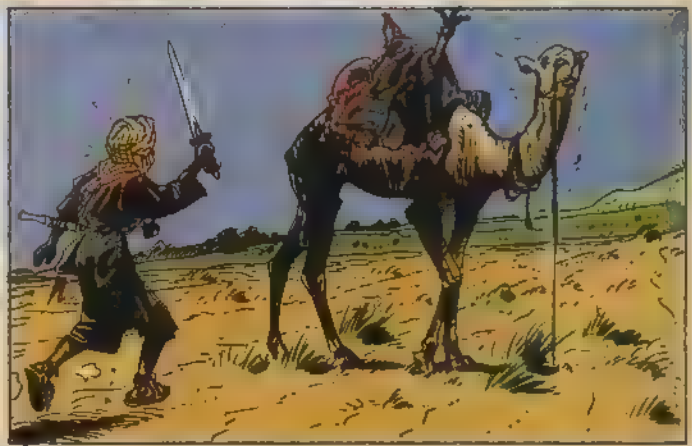
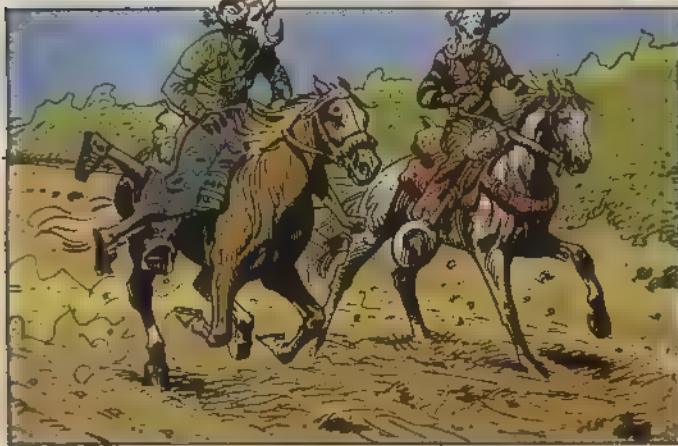
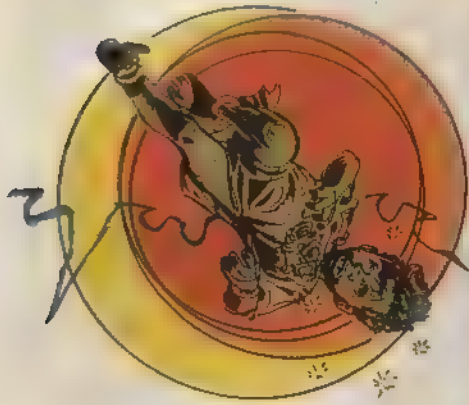
DUPA, DAT
WISTEN WE AL...
OUWE
KOEK!

LOMBARD
UITGAVEN

JUGURTHA

SAMENVATTING: Op zijn beurt vertelt de vreemde man Jugurtha wie Dzem is... Al heeft niemand ooit het uiterlijk van de man beschreven.

JUGURTHA

FRANZ
JEAN-LUC VERNAL

SINDE DIE DAG HEEFT
DZEM DE BESTE KRIJGERS
VAN DE MODAABE VERZA-
MELD EN MAAKT HIJ GENADELOOS
JACHT OP MIJN MANNEN...

GEEN VAN MIJN METGEZELLEN IS OIT
TERUGGEKEERD OM ME HET GEZICHT
VAN DZEM TE BESCHRIJVEN. EN IK WEEET
DAT HIJ EENS HIER ZAL KOMEN OM DE DOOD
VAN ZIJN ZOON TE WREKEN...

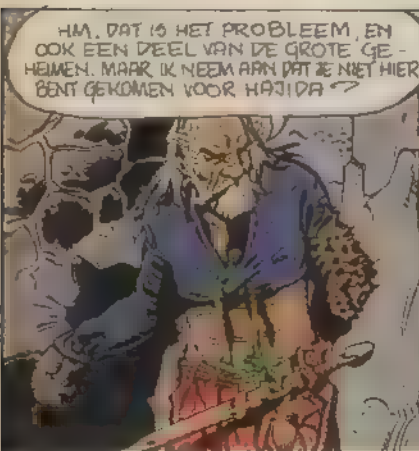

EN ZIJN
VROUW TERUG
TE HALEN...

EH... JA!
ZE HEET...
HAJIDA!

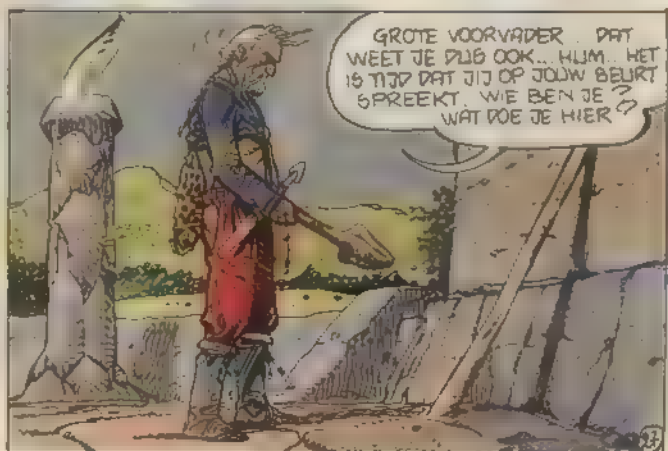
WAAROM HEB JE
DE VROUW HAJIDA
LATEN ONTVOEREN?

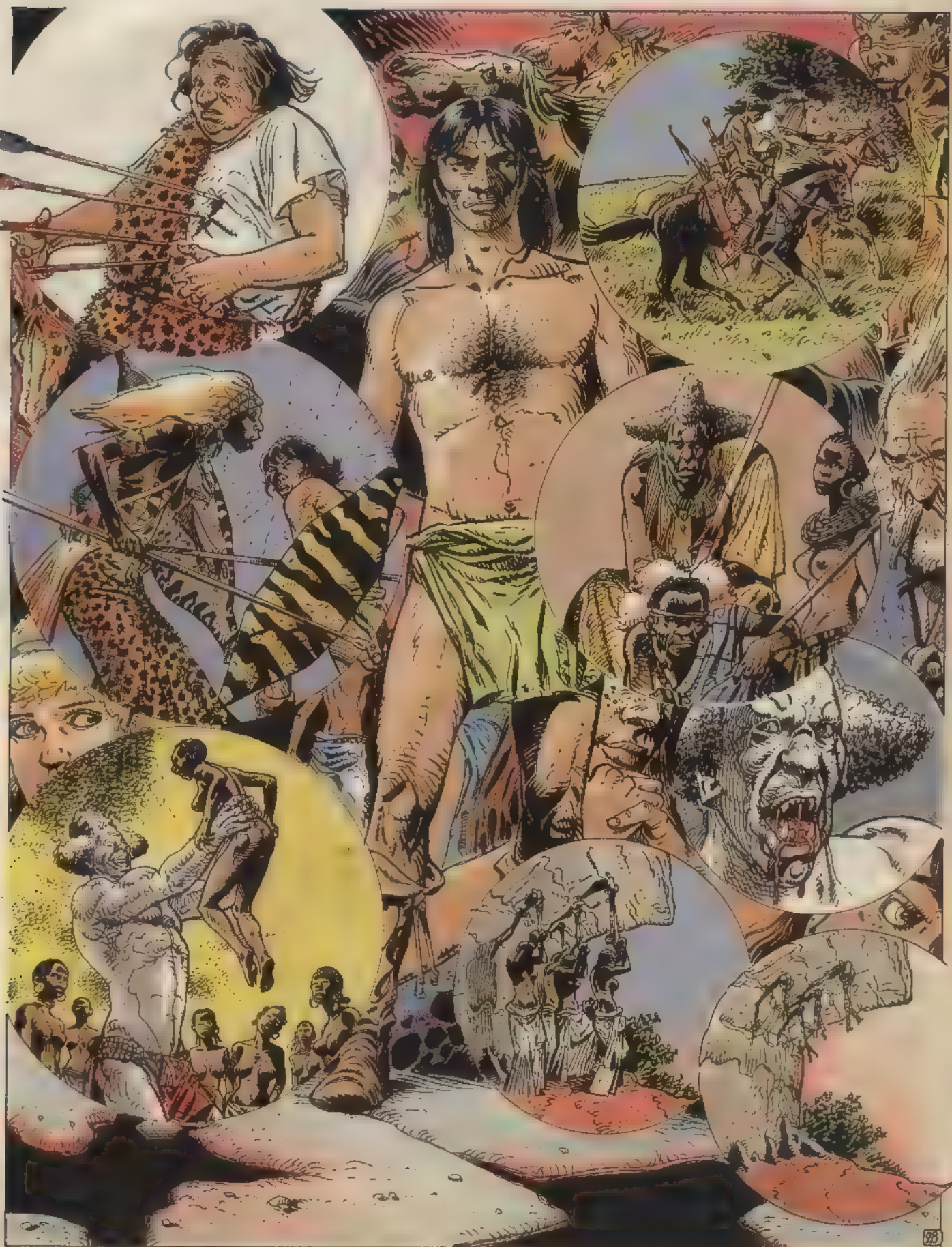
HM, DAT IS HET PROBLEEM, EN
OOK EEN DEEL VAN DE GROTE GE-
HEIMEN. MAAR IK NEEM AAN DAT JE NIET HIER
BENT GEKOMEN VOOR HAJIDA?

GROTE GEHEIMEN
GROTE VOORVADER
ALLES IS GROOT
HIER...

GROTE VOORVADER... DAT
WEEET JE NIET OOK... HJM, HET
IS TIJD DAT JIJ OP JOUW BEURT
SPREEKT. WIE BEN JE?
WAT DOE JE HIER?

O, KOM ER EENS KIJKEN

Puzzels voor elke smaak en in elke moeilijkheidsgraad

Deze hebben als onderwerp strip- en tekenfilmhelden als Tchao en Grodo, Asterix, Lucky Luke, de Troetelbeertjes, De reis om de wereld in 80 dagen, Mickey... (vanaf 170 f — 19,50 - Nathan).

De Carnie clowns blijven overal aan hangen (450 f — 125,— - Dakin)

Super kitchen

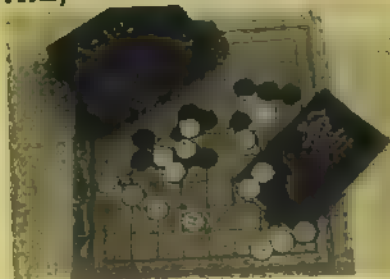
SPELLETJES

- ① De keuken: een complete kitchenette met gootsteen, kookplaat, grill, koelkast, kunstfruit en -groente, telefoon... (1.795 f - 1100,— - Smoby)
- ② Puzzelboerderij: een reactiespel met leuke dieren op wieltes (599 f - 133,— - Clairbois)
- ③ Om de wonderwereld der sprookjes te bevolken: het huisje van de drie biggetjes, geheel demontabel (799 f — 144,50 - Educababy)
- ④ Walt Disney-schmink-koffer met alles erin om jezelf te veranderen in Donald, Minnie of de grote boze wolf (99 f - 155,— - Berchet)
- ⑤ Een fototoestel dat werkt met echte cassettefilms en flits. Speciaal ontworpen voor de kleintjes: stevig en heel eenvoudig in het gebruik met bijvoorbeeld een rode punt die in de zoeker verschijnt en het kind duidelijk maakt dat het toestel recht staat en dat de sluiters kan worden ingedrukt (2.695 f — 1150,— - Fisher-Price)
- ⑥ Opblaasbare Formule 1-wagen, die ook dienst kan doen als zwembad voor de groteren (755 f — 142,— - Shelcore/Promo-Toy)

SHANG-KIE, HET CHINESE SCHAAKSPEL

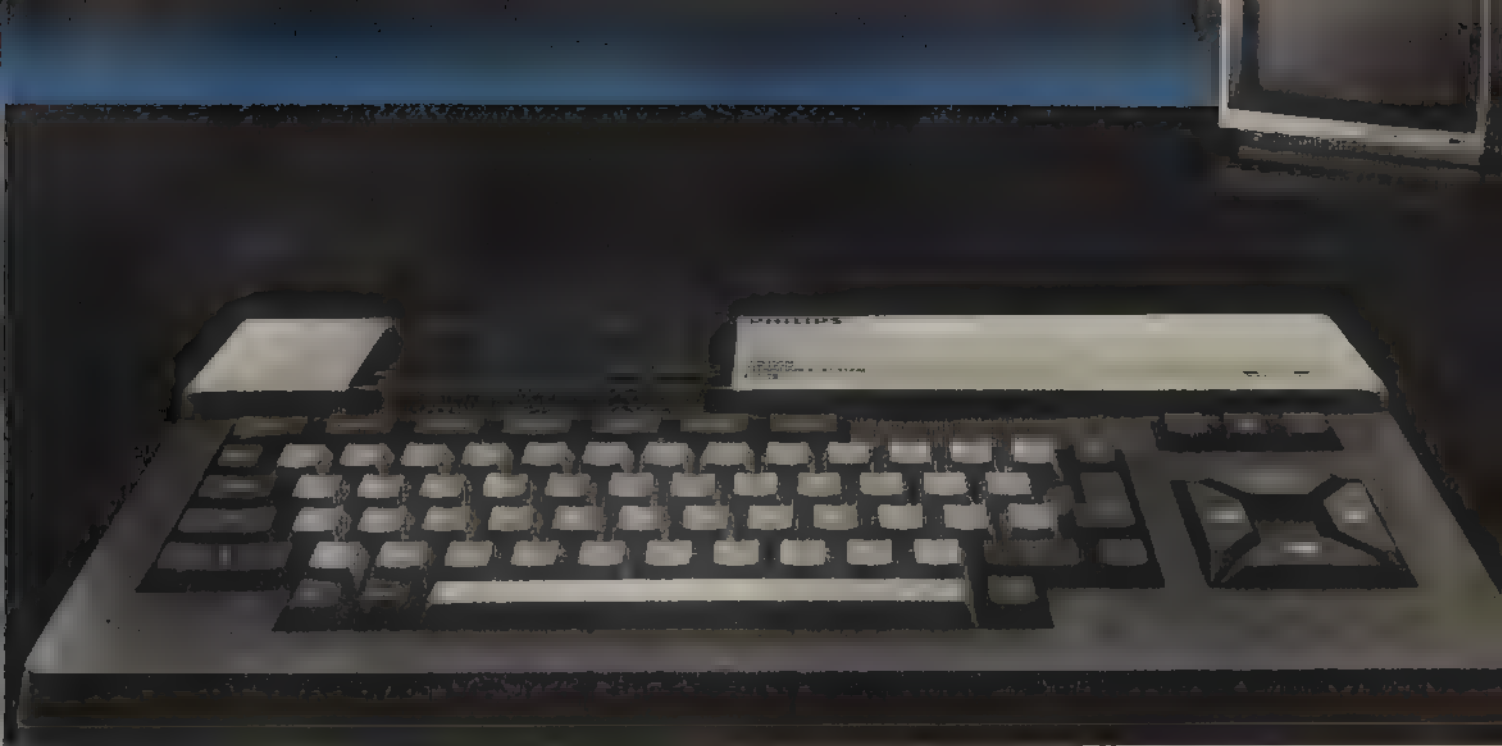
Niet veel hedendaagse spelen kunnen bogen op een rijke traditie. Het **Shang-Kie** kan dat wel. Reeds van in de middeleeuwen speelden Chinese monniken het spel met volle overgave en vindingrijkheid. Net zoals het westerse schaakspel gaat het **Shang-Kie** terug naar de basis van alle bordspelen, het Indische **Tsjatoeranga**, maar ook het Chinese schaakspel kende een eigen ontwikkeling. Werd de rol van de koningin in het westen steeds belangrijker, in het oosten bleven het hofintendanten (of mandarijnen) en hun macht was beperkt. Een nieuw element in de strijd werd wel geïntroduceerd, de katapult. Voor ons westerlingen een venijnig stuk dat verrassend uit de hoek komt, voor de oosterlingen een duivels wapen in de aanval op de koningsburcht. Ook de gele rivier Hwang-Ho, die vroeger jaarlijks aan zoveel honderden mensen het leven kostte, maar wiens overstromingen ook noodzakelijk waren om de velden te bevruchten, die Gele Rivier kreeg een plaats op het spelbord. Hij scheidt de twee vijandelijke kampen en belet bepaalde stukken, bijvoorbeeld de logge olifanten, om de overkant te bereiken. Elke speler beschikt dus over twee olifanten, twee katapulten, twee mandarijnen en

twee paarden, twee strijdagens — hier het voornaamste stuk — en vijf soldaten. De uitwijkmogelijkheden van de koning — eigenlijk is het een gouverneur — werden teruggebracht tot negen punten, zijn paleis. Dat maakt hem heel kwetsbaar. Het gevecht gebeurt ook veel opener — verschuilen kan haast niet meer — dan bij de westerse variant en dikwijls op een guerilla-maniër: snel toeslaan en direct de aftocht blazen. Kombinatieleer wordt zo belangrijker dan positioneel spelen. Vroeger speelde men het **Shang-Kie** met houten schijven, het bord tekende men in het zand. Tegenwoordig wordt het in de Chinese eethuizen op papier, hout of doek

gespeeld. Het aanleren van de oosterse symbolen zou bepaalde mensen kunnen afschrikken. Daarom is het handig om weten dat sinds kort een westerse uitvoering van het spel op de markt te verkrijgen is. Enerzijds werd het de buitenstaanders makkelijk gemaakt want op de ene zijde van de schijven werd het oosterse symbool geplaatst, op de andere zijde het westerse teken. Anderzijds werd toch de originele sfeer van het spel behouden. In het begeleidend boek worden heel overzichtelijk de spelregels uitgelegd. Voor een nieuweling leert het spel sneller aan dan het westerse schaakspel omdat vervelende regels als rokade en en-passant slaan niet voorkomen. Daarnaast werden er ook probleemstellingen (mat in...) en partijen in het boek opgenomen. Mensen die er niet altijd in slagen een partner te vinden, kunnen zo ook aan dit spel plezier beleven.

Verwant aan het westerse schaakspel, maar toch anders wat spelwijze en strategie betreft, zorgt het **Shang-Kie** voor een welkome en aangename variatie! 795 fr. — 1.45 (heb je moeilijkheden om het verkrijgen, stuur een berichtje naar Uitgeverij EXA — Bouwhandelstraat 37 — 2200 Antwerpen — België)

NIEUW! DE PHILIPS MSX THUISCOMPUTER

MET DE NIEUWE WERELDSTANDAARD!

Philips spreekt de taal van de toekomst.

PHILIPS

Philips MSX, de thuiscomputer die klaar is voor de toekomst. Want deze razendslimme jongen spreekt de nieuwe wereldtaal: MSX-Basic. Dus geen trammelant meer met het uitwisselen van apparatuur en programma's. En een gigantische hoop mogelijkheden. Kijk maar:

De Ingebouwde MSX-Basic Interpreter heeft meer dan 150 instructies, dubbel zoveel als andere interpreters. Het vrij programmeerbare geheugen is lekker ruim, zodat je veel meer leuke dingen kunt doen. Bijvoorbeeld 2 bewegende figuurtjes definiëren. Of beeld opbouwen in maar liefst 16 kleuren. Of geluidseffecten maken, driestemmig in 8 octaven. De Philips MSX heeft bovendien twee modulsleuven, liefst zes toetsenborden in één en één karakterset van 253 tekens.

Er zijn 2 typen: de VG 8010 met 32 Kb vrij programmeerbaar RAM-geheugen en de VG 8020 met 64 Kb*. De VG 8020 heeft verouderde long travel toetsen, een ingebouwde netvoeding en een ingebouwde interface voor het aansluiten van een printer. En dan de randapparatuur! De Philips MSX Family Line omvat een monochrome en kleurenmonitor, twee floppy-disk drives, drie printers, een datacassetterecorder en joy-sticks. En dan zijn er natuurlijk prachtige programma's op modulsleuven: cassette en diskette (o.a. Logo en Pascal).

Interessant genoeg? Dan snel naar de Philips-dealer voor een persoonlijke kennismaking met de thuiscomputer van morgen.

*in BASIC: 29 Kb

MSX is een gedeponeerd handelsmerk van Microsoft Corp., USA

PHILIPS MSX THUISCOMPUTER MET

DE NIEUWE WERELDSTANDAARD

O, KOM ER
EENS KIJKEN

DE MONSTER- WERELD

① Command Center, de basis van de ombouwbare robots uit een nieuwe televisiereeks, «de uitdaging van de Gobots», met lift, geheime bergplaats... (1.995 f — f110,— - Bandai)

② Columbia-ruimtegordel, om te bouwen tot robot (875 f — f48,50 - Bandai)

③ Andere robots, genaamd «The Transformers» die in een andere televisiereeks zullen gaan spelen (245 - 499 - 945 f — f13,50 - 27,50 - 52,50 - MB)

④ «Star Wars»: de sterrenoorlog gaat verder... Als speelgoed verkrijgbaar de helden en oorlogsmachines uit «De terugkeer van de Jedi» (de figuren: 170 f — f9,50; de toestellen waaronder het ruimteschip van de keizerlijke garde: 360 f — f20,— - Clipper)

① Een verkeersspelleed met een grote hoeveelheid onderdelen: stoplichten, verkeersagent, enz... (130 x 110 cm 799 f — f44,50 - Smoby)

② De wereldkampioen rallye, de Peugeot 205 GTI (295 f — f15,50 - Burago)

③ De historische Citroën 15CV «Traction avant» (495 f — f27,50 - Burago)

④ Voor de kleintjes: Tom en Jerry in hun jeep (495 f — f27,50 - Burago)

⑤ De schitterende Testarossa... als je niet het geld hebt om de echte te kopen... (1/18 895 f — f50,— - Burago)

⑥ Donald aan het stuur van zijn indrukwekkende Paperino (1.099 f — f61,— - Burago)

⑦ Ferrari 308GTB op 1/24 in montagekit (345 f — f19,— - Burago)

⑧ De befaamde Mercedes 300SL met beweegbare vlinder-deuren, op 1/18

in montagekit (895 f — f50,— - Burago)

⑨ Orange Blossom: een super-zwaargewicht die op zijn achterwielen over-

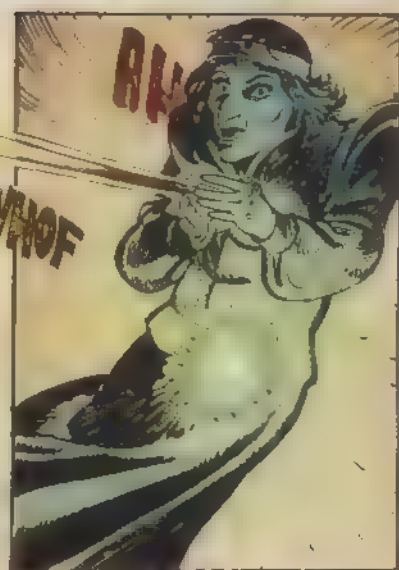
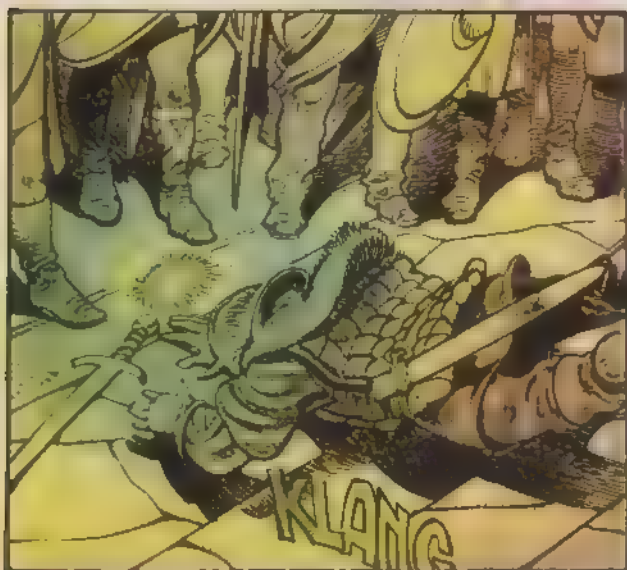
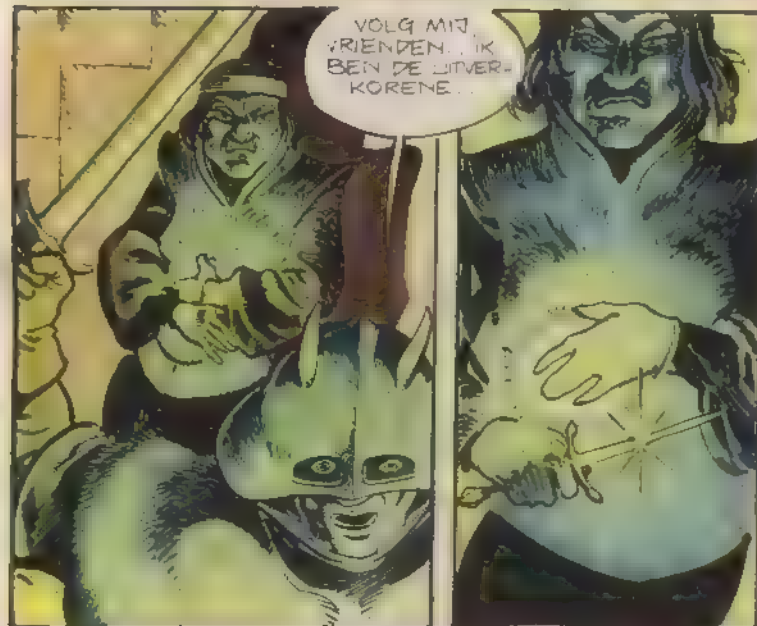
eind komt (1.295 f — f72,—) en Pull Sted, met aanhangwagen in de stijl van de Amerikaanse trucs met oplegger, die Orange

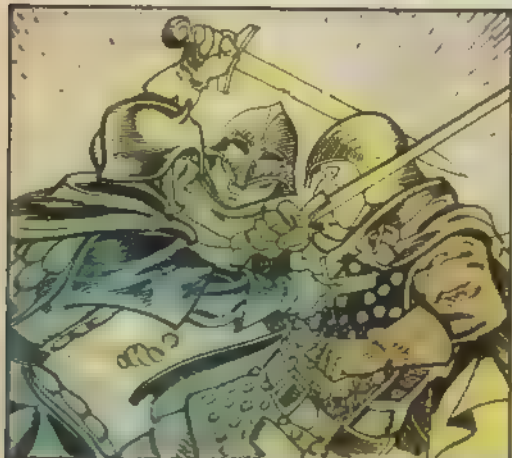
Blossom uitdaagt voor een krachtproef (1.695 f — f94,— - MB)

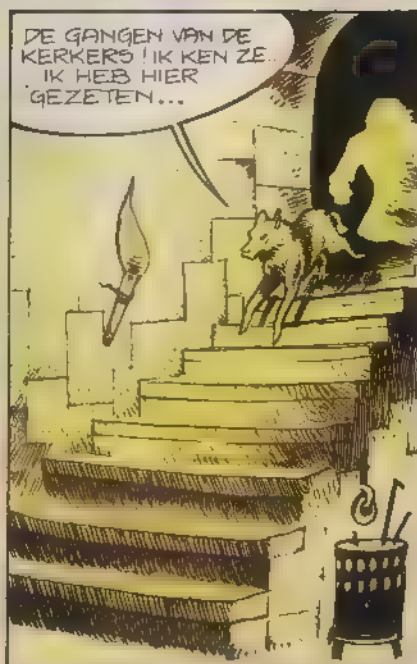
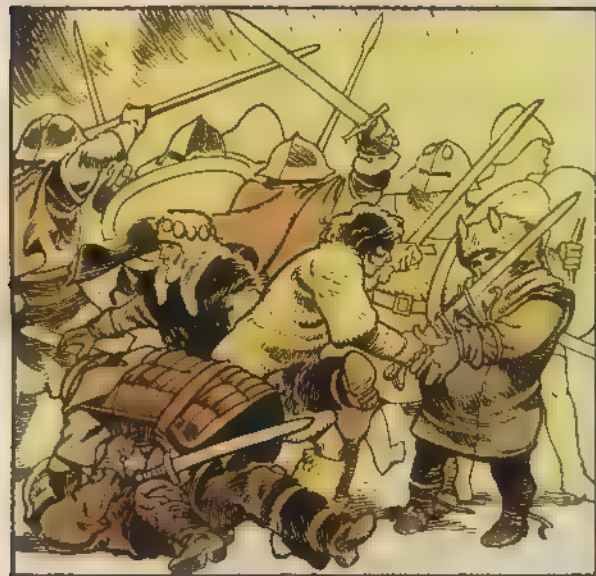

Dwaaskop

SAMENVATTING: Dwaaskop zaart verdeeldheid tussen koningin Araza en haar lijfwachten...

Dwaaskop

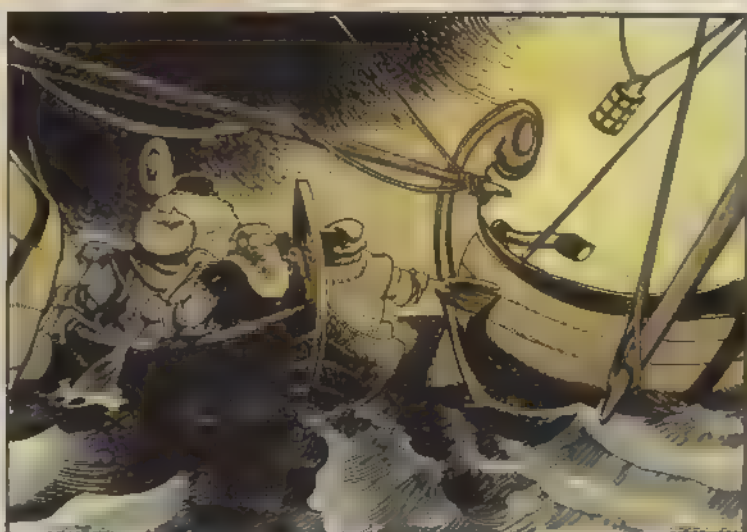
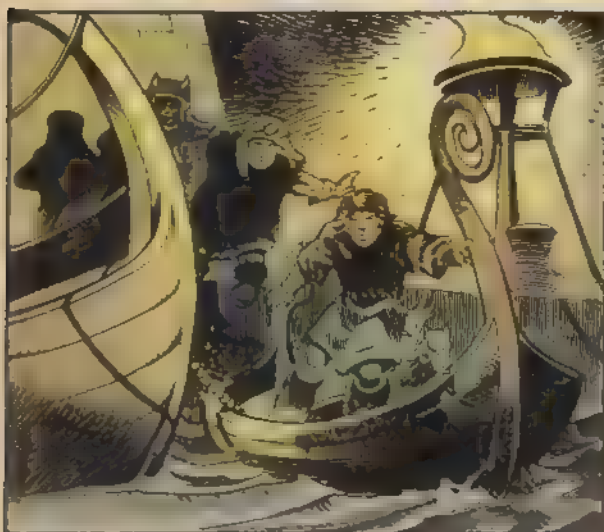
AFSPRAAK IN EEN ANDERE
WERELD: MET MIJN NIEUW-
STE ALBUM:
"HET ZWARTE LICHT"

DE TEGENSTANDER VAN DE
KONINGIN? KOM NAAR BUITEN...
JULLIE ZIJN VRIJ.

VRIJ?

WRAAK !!!

VAARWEL, BLAUWE
DWergen... MOGEN JULLIE
IN VREDE VERDER
LEVEN DIEP IN JULLIE
BESNEEUWDE WOL-
DEN...

TEKST EN TEKENINGEN
ERIC 85.

HC.

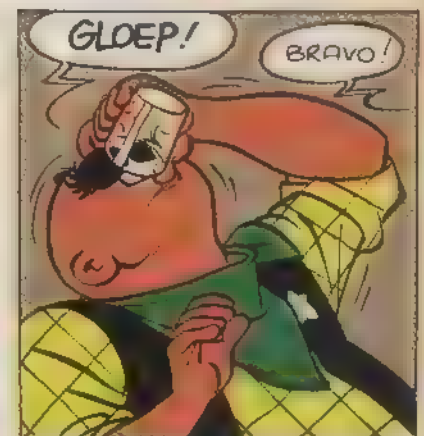
Einde

CHICK BILL

TIBET

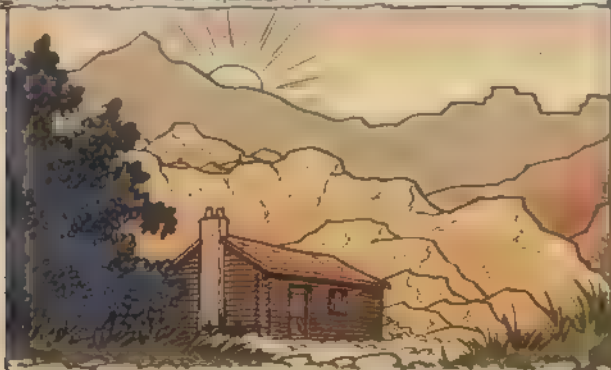

CHICK BILL

MIJN 4 EERSTE
ALBUMS ZIJN VER-
SCHEENEN IN DE REEKS
"STRIP-TIPS"

DE VOLGENDE MORGEN VERLICHT EEN STRALENDE
DAGERAAD HET GEBERGTE...

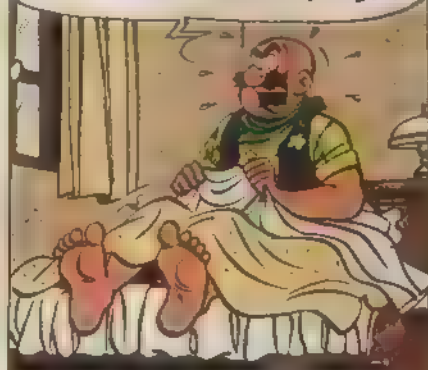
BIJ MIJ, JONGEMAN. EN IK KAN U ZEGGEN
DAT ALLES HEEL GOED GAAT...

AAAH! IK WEET HET WEER...
IK... U BENT DIE GELEER-
DE DIE...

HAAAAAAA!!

NATUURLIJK IS HET BED NU WAT TE KLEIN
VOOR U...

NATUURLIJK!

TO... TOCH HAD IK... NOOIT
KUNNEN DENKEN...

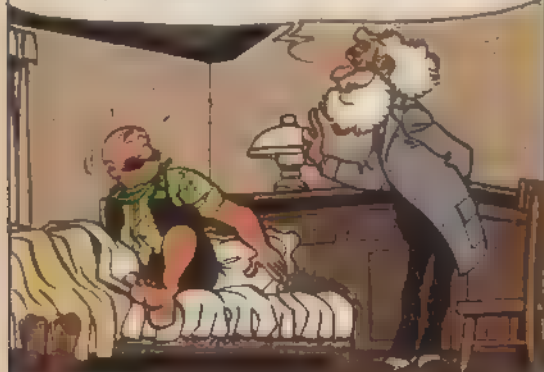
EH... U HEBT HET ZELF
GEWILD HOOR, WEET
U NOG?

MAAR IK KLAAG TOCH
OOK NIET? HET IS...
DE VERRASSING...
KAN... KAN IK OP-
STAAN?

NATUURLIJK! U BENT NIET ZIEK! MAAR
KIJKT U TOCH WEL LIT...

...VOOR HET PLAFOND

PLOM

wordt vervolgd

ISSN 0023 - 5024

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN

P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9 - 1160 Brussel
Directeur: Guy LEBLANC
Redactie: J.-L. VERNAL, M. VAN OPPEN
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT	BELGIË	BUITENLAND
Geldt niet voor Nederland		+ verzending TOTAAL
3 maanden (+ 2 extra-nummers)	600 BF	—
6 maanden (+ 2 extra-nummers)	1.180 BF	645 BF 1.625 BF
1 jaar (+ 4 GRATIS extra-nummers)	2.150 BF	1.290 BF 3.440 BF
2 jaar (+ 8 GRATIS extra-nummers)	4.250 BF	2.580 BF 6.830 BF

KUIFJE-NEDERLAND

Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN

P.V.O.-abonnements service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze Telefoon 01615-5920 / tst. 218
Abonnementsprijs: 1:2 jaar: fl. 58,50
1 jaar: fl. 117

Adreswijziging: 4 weken van te voren **schriftelijke** opgave via wikkelt rond KUIFJE

Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven

ADVERTENTIES

Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

PAPILIO

in een reuze volledig verhaal

« De gevangene van Iparro »

door Michel Pierret
en Hervé Croze

+

de terugkeer van VASCO

in een nieuw vervolgverhaal

« De baronnen »

door Gilles Chaillet

BEWAAR JE WEEKBLAD ZONDER HET TE BESCHADIGEN!

BESTEL DE SCHITTERENDE «KUIFJE VERZAMELBAND»!

In prachtig bruin kunstleder, met afbeelding van KUIFJE en BOBBIE in goud op rug en voorkant. De verzamelband kan 18 nummers bevatten. Voor een jaargang heb je dus drie banden nodig.

Voor België

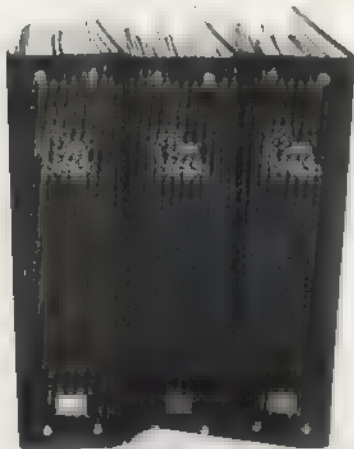
Prijs: 210 BF + 40 BF verzendingskosten per verzamelband.
Speciaal aanbod: als je 9 banden bestelt (voor 3 jaargangen dus) krijg je de 10 de GRATIS!
Prijs: 2.250 BF (verzendingskosten inbegrepen)
Bestellingen: met een gebarreerde cheque op naam van:
De Lombard Uitgaven
P.-H. Spaaklaan 1-11
1070 BRUSSEL
of stort het bedrag op postrekening 000-0190916-20 van het weekblad KUIFJE.

Voor Nederland:

Mak fl. 11,50 + fl. 3,50 verzendingskosten per verzamelband over op gironummer 561 90 04 ten name van
Lombard Uitgaven Nederland b.v.
Heemstede.
Drie weken na ontvangst van de betaling krijg je de verzamelband(en) thuis bezorgd.

VOOR IEDEREEN

De verzamelbanden worden in een stevige verpakking geleverd. VERGEET BIJ JE BESTELLING NIET TE VERMELDEN DAT HET OM DE «KUIFJE VERZAMELBANDEN» GAAT EN HET GEWENSTE AANTAL EXEMPLAREN!

EEN KNIPPOEGJE

van ernst

HET GOEDE BOEK

KOM BINNEN!
IK HEB ZELF
HET LAATSTE
"KNIPPOEGJE!"

De Titanic...

JUWELEN, FOTO'S... EN EEN HOOP TRAMMELANT

In onze moderne wereld beginnen de moeilijkheden altijd als het over groot geld gaat.

Frankrijk en de Verenigde Staten waren zo slim gezamenlijk een grote wetenschappelijke expeditie op te zetten. Het doel was om nu definitief de plek te bepalen waar in de nacht van 14 op 15 april 1912 het passagierschip van de White Star Line «Titanic» onder tragische omstandigheden verging.

Elk van de partners zorgde voor hoogontwikkelde technische apparatuur. En het resultaat kwam er dan ook: op 1 september 1985 was de Titanic gelocaliseerd. Beter nog: een onderwatercamera maakte verbijsterende foto's van het schip op vierduizend meter diepte. 73 jaar na de ondergang haalde de Titanic opnieuw de voorpagina's.

Dat buitengewone succes is vooral te danken aan het menselijk vernuft waardoor automatische apparaten van grote precisie tot stand waren gekomen. Maar datzelfde vernuft zorgde ook weer voor de moeilijkheden.

Nauwelijks teruggekeerd haastten de Amerikanen van het oceanografisch instituut Woods Hole, die zo hard hadden meegewerkt aan de expeditie, zich een persconferentie te geven in New York. Het publiek stond inderdaad te popelen om details te horen over dat fantastische avontuur.

Die dag hadden de verantwoordelijken ervoor gezorgd dat in elke «press relea-

se» een paar van die merkwaardige foto's van 4.000 meter diepte zaten.

Natuurlijk verschenen die buitengewone documenten meteen in talloze kranten en tijdschriften. Tegelijk had ook in Parijs een persconferentie plaats. Er moest gepraat worden over de wijze waarop het wrak teruggevonden was, maar er was vooral sprake van de bemaalde foto's. Toen bleek dat de Ifremer, de Franse partner, en het beroemde instituut Woods Hole, de exclusieve rechten voor Europa op de «visuele documenten» hadden verleend aan de groep Alain Ayache. Nu waren de foto's die in de V.S. tijdens de persconferentie waren uitgedeeld uiteraard ook op Europese redacties terechtgekomen. Resultaat: meneer Ayache was boos. Hij beschuldigde de deelnemers aan de expeditie dat ze zich niet aan overeenkomsten hielden. De kranten en tijdschriften die al snel hadden gepubliceerd zouden een proces krijgen. De derving aan inkomsten zou zo'n twaalf miljoen Franse frank bedragen! Wordt vervolgd.

Je zult dus begrijpen waarom dit artikel alleen maar geïllustreerd is met een oude foto uit een van de films die aan het drama van 1912 zijn gewijd!

Om het even in de financiële sfeer te houden: wel eens gehoord van de bemaalde «schat van de Titanic»? De De Beers Corporation, een gigantische diamantenexploitatie maatschappij uit Zuid-

Afrika, had in de kluisk van de Titanic een kistje boordevol diamanten geplaatst. Bovendien had het schip ook een beroemd manuscript aan boord — dat van de Rubayyat van Omar Khayyam, een Perzische dichter uit de 12e eeuw. En die tekst van grote waarde bevond zich in een schrijn ingelegd met edelstenen. Hopla, ook in de kluisk! Om maar te zwijgen over de talloze juwelen van de passagiers van het schip. Geen arme sloebers, als je weet dat de overtocht van zes dagen in de eerste klas het schijntje van 22.000 goudfranken bedroeg, en dat in die tijd. Alles goed en wel, maar als we er nu eens in slaagden die kluisk boven water te halen...?

Deskundigen in scheepsverzekeringszaken kunnen je zeggen «Als het schip verlaten is, is het eigendom van degene die het vindt, maar als er berging zou kunnen plaatsvinden, dan komt het, met alles aan boord, toe aan de verzekeringsmaatschappij van de White Star Line.» Helaas is die maatschappij al sinds jaar en dag verdwenen. «Wel», zo meent de hoogst Britse Commercial Union, «Wij stammen af van de verzekeraars van de Titanic. Wij zijn dus de wettelijke eigenaars van de schat».

Je kunt je al voorstellen wat voor een lawine aan processen er zou worden ontketend door het bergen van die schatten op de zeebodem. Misschien is het maar beter als alles daar blijft liggen. Laten we wel wezen... **Yves Duval**

STRIPS

in CHINA

China, Het Koninkrijk van het Mid-den, heeft eeuwenlang de belang-stelling opgewekt van ons, «wester-lingen», van Marco Polo tot Richard Nixon, al dan niet met oprechte bedoelingen... De twintigste eeuw begon zeer slecht voor dit enorme land, een aaneenschakeling van bur-geroorlogen, hongersnood, natuur-rampen en westerse mogendheden brachten China op de rand van de afgrond. Na de tweede wereldoorlog namen de communisten, onder lei-ding van Mao, de macht over. Daarna was het feitelijk afgelopen met de westerse bezoekers; China was om-geven door een «bamboegordijn». Maar in de jaren zeventig keerde het tij, toeristen waren opeens weer wel-kom! Weliswaar het liefst in (zeer!) dure groepsreizen, doch op eigen gelegenheid bleek later zelfs ook mogelijk!!

Afgelopen zomer heb ik een dikke maand door China gereisd en een van de dingen die mij — als striplief-hebber — in het oog sprong, waren de ongelooflijke hoeveelheden strips... Vrijwel elke zichzelf respec-terende plaats — metropool, stad, dorp, gehucht; van Beijing tot Dali — heeft een strip-«winkel» en strip-«bibliotheek». In die laatste zitten jong en oud (van 7 tot 77) volledig verloren voor de buitenwereld zich te verknukelen aan de avonturen van ..., tja, wie en/of wat eigenlijk??? Ik heb een aantal boekjes (formaat 12 x 9 cm) gekocht en talloze ande-re exemplaren doorgebladerd, doch helaas is mijn Chinees niet «wat het geweest is»... Maar wat mij wel opviel, was de enorme verscheiden-heid aan onderwerpen en tekenstijl. Politiek avontuur, liefdesdrama, mythen en sagen, western(!), kinder-

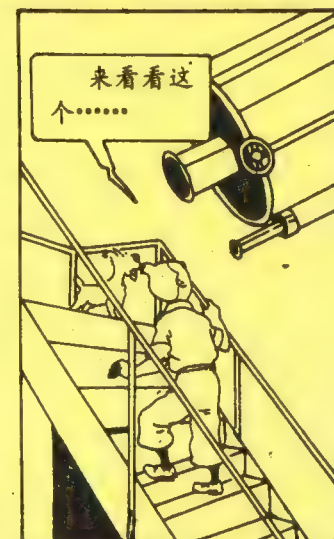
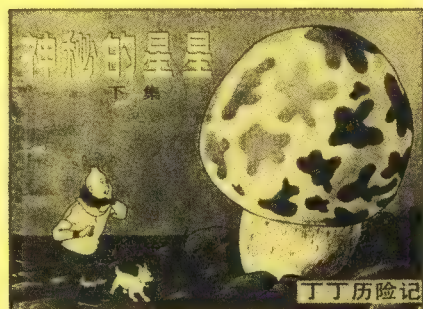
verhaaltjes, detective, etc., en dit in een stijl die uiteenloopt van realis-tisch tot karikaturaal... Kortom van alles en nog wat.

Import ontbreekt niet, rariteiten als fotostrips van de Lone Ranger(!), Disney's Mickey Mouse (1 deeltje) en Kuifje («De Geheimzinnige Ster» in 2 deeltjes) zijn ook verkrijgbaar! Strips als propagandamateriaal en educatief middel worden overal ter wereld toegepast. Van de laatste als voorbeeld «Don Quixote», een niet erg geslaagde methode om de lezer wat Engels bij te brengen. En over het beeld dat de Chinese lezer van Spanje krijgt zullen we helemaal maar zwijgen...

Als laatste nog de prijs, zo rond de 15 cent, voor de gemiddelde Chi-nees een aanvaardbare prijs.

Strips in China..., hop redactie, waar blijft de Chinese editie van dit week-bladje??!

Koen

(8) 宋江道：“第一件，来回路上不可饮酒；第二件，因你性急，恐怕无人肯陪伴同去，你便只身悄悄地接了娘便回；第三件，留下两把板斧，免生事端。”李逵哈哈笑道：“这三件事我都依了。你们尽管放心，我今日就走。”

NAAR DE HAAIEN PER F-1

We voelden het al aankomen aan het eind van onze laatste aflevering: die zwarte vinnen in de golven kondigden weer spanning en sensatie aan. Er wordt natuurlijk al lang gesproken over een bewerking van de avonturen van Kuifje door de cineast Steven Spielberg. Maar dat onze auteurs nu het voortouw nemen, en Kwik en Flupke doen belanden in situaties die thuishoren in «Jaws» en «Close encounters of the third kind»... dat getuigt van enige stoutmoedigheid. Maar het vervolg van ons verhaal biedt ons nog vele gelegenheden tot griezelen die niet minder gewaagd zijn. Kijk bijvoorbeeld eens in wat voor afgrond Denayer en Duchâteau onze ongelukkige helden zojuist hebben gestort.

Natuurlijk weten jullie al alles af van de twee scheppers van dit hoofdstuk van onze odyssee. De lange en wonderlijke loopbaan van André-Paul Duchâteau hebben we al diverse malen uitgebreid uit de doeken gedaan. Zijn gedenkwaardige helden, van Rik Ringers tot Magellan en van Hans tot de Brokkenmakers, zijn inmiddels niet meer te tellen. Ook Christian Denayer is regelmatig het onderwerp geweest van artikelen en interviews. Ongetwijfeld is het toch goed om nog eens enkele van de belangrijkste mijlpalen te noemen die hem tot een van de meest vooraanstaande striptekenaars van het moment hebben gemaakt. Toen in 1962 een gelukkige samenloop van

omstandigheden hem naar de redactie van het weekblad Kuifje dreef, had Christian Denayer al een gedegen loopbaan als reclametekenaar achter de rug. Al enkele jaren had hij ook een grote passie voor de automobielen. Hij reproduceerde op papier de bestaande modellen, maar ging ook over tot het ontwerpen van bolides die uit zijn verbeelding ontstonden.

Hij was nauwelijks 15 toen hij zijn allereerste Fulgura bedacht. De «constructeurstalenten» ontsnapten natuurlijk niet aan de aandacht van lieden die zijn hulp wel konden gebruiken. Jean Graton was er een van, en hij vertrouwde hem het maken van de achtergronden en de auto's in zijn strip Michel Vaillant toe. Tibet was er ook een; in 1966 vroeg hij hem de Porsches van Rik Ringers te tekenen. Dat stelde hem tevens in staat zich alle kneepjes van het vak eigen te maken. En bovendien ontmoet hij bij Tibet André-Paul Duchâteau. Plannen tot samenwerking ontstaan al gauw. In 1971 worden die werkelijkheid, met een serie van zeven albums rond de held Yalak. Op 21 december 1976 verschijnt de sindsdien befaamde held Alain Chevallier in het weekblad Kuifje. Op het eerste album «De rivalen», zouden er tot nu toe acht andere volgen: «Spel met de dood», «Het monster in de sneeuw», «Aanslag bij Formule 1», «De dolende rijder», «De erfgenaam», «Het teken van de indiaan», «De plagen van de Farao-rally» en tenslotte, kort geleden, «Come Back». Stuk voor stuk adembenemende avonturen, uitgebracht door De Lombard Uitgaven.

Zo verkiest de ster-coureur uit de Fulgura-stal, na talloze overwinningen op de Europese circuits, naar Amerika te emigreren, en daar deel te nemen aan de belangrijkste, typisch Amerikaanse races.

FAMILIE ACHTEROP

MORT WALKER
DIK BROWNE

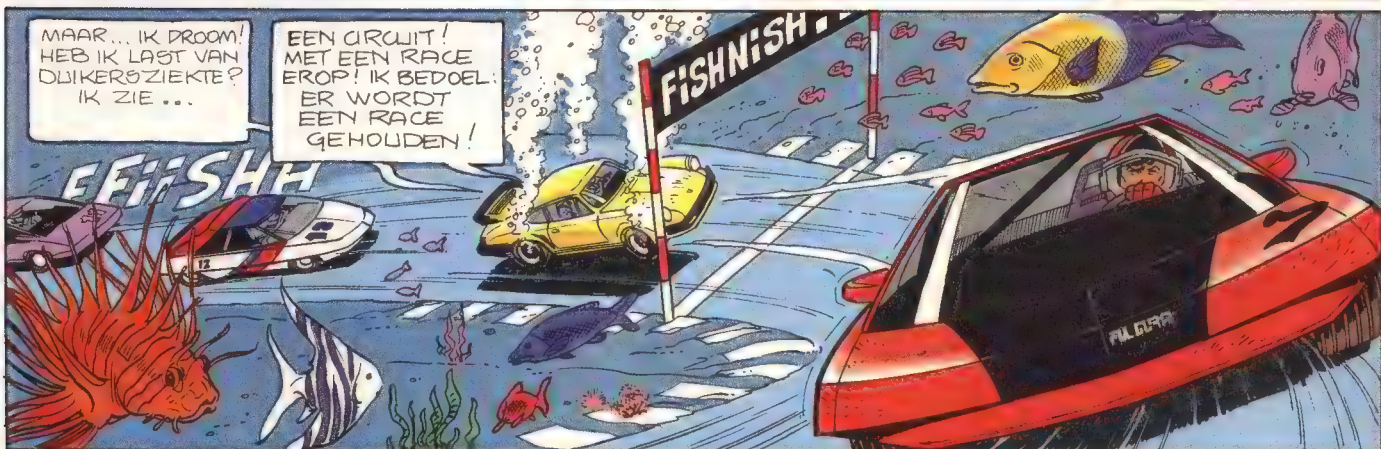
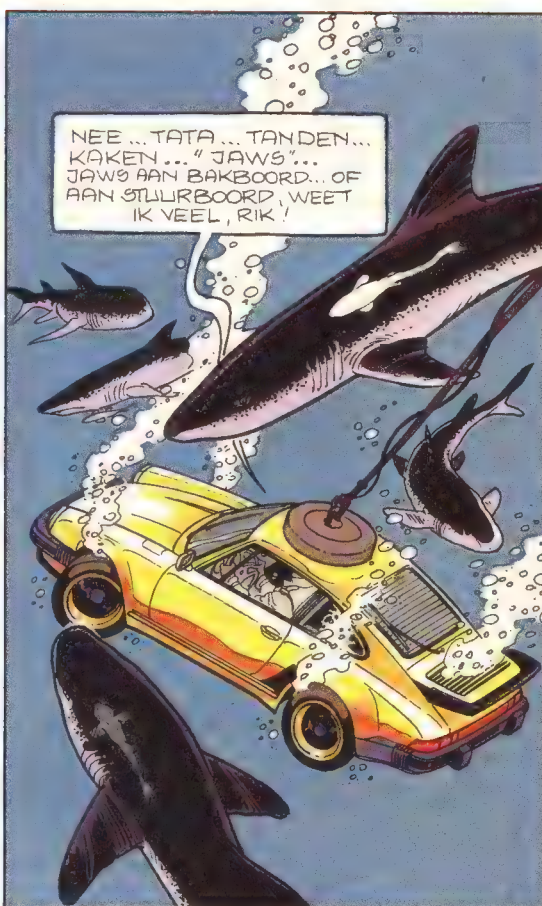
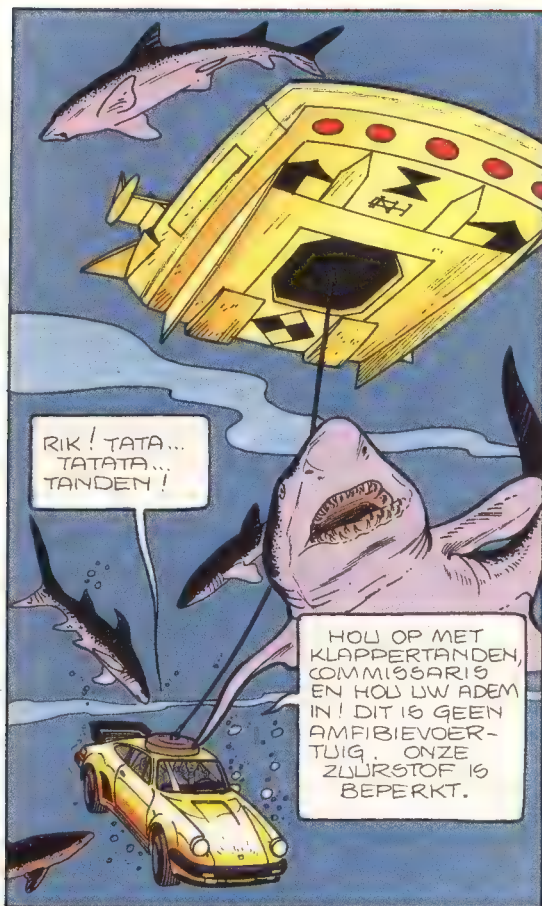

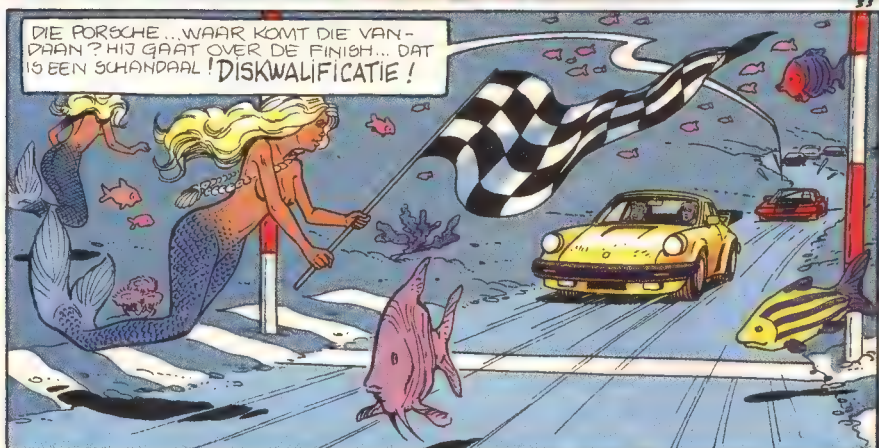
alain chevallier

CH. DENAYER-A.P. DUCHATEAU

**DE GEHEIMZINNIGE, HEROÏSCHE
BELEVENISSEN VAN DE RUIMTE-AGENT**

DE LAATSTE RONDE... DE LAATSTE BOCHT... ALAIN
CHEVALLIER HEEFT AL ZIJN TEGENSTANDERS AFGE-
SCHUD EN HEEFT DE ZEGE AL IN Z'N ZAK...

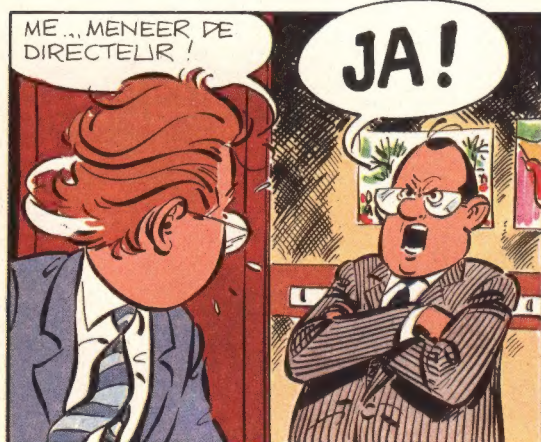
CH. DENAYER - A.P. DUCHATEAU 85

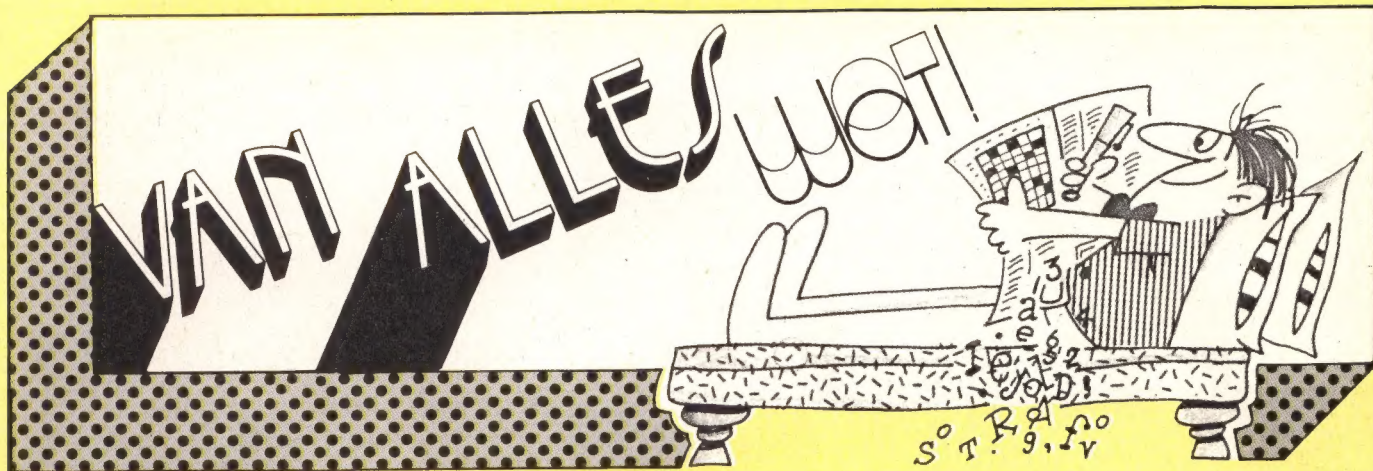
wordt vervolgd

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE, EN DE ANDEREN...

SIDNEY
BOM

SCENARIST GEZOCHT

Ik werk sinds kort aan een stripboek, maar omdat ik geen schrijver ben, ben ik «vastgelopen» met het verhaal.

Ik zoek namelijk een echte schrijver zodat ik mij op de tekeningen kan concentreren.

Natuurlijk kunt U niet zomaar een schrijver uitpikken, zonder ook maar iets van de tekeningen gezien te hebben. Daarom zou ik als dat natuurlijk mogelijk is, wat pagina's en foto's insturen om U een beeld te geven van het soort tekeningen.

Ik hoop dat U mij niet brutaal vindt, want ik zie echt geen andere mogelijkheid. Misschien is het mogelijk dat ik in contact kan komen met Dick Matena. Hij heeft

destijds de western «Dandy» gedaan, omdat ik ook aan zo een soort strip werk. Natuurlijk als dit alles mogelijk is, maar ik neem te goeder trouw aan dat U mijn brief serieus wilt overwegen.

Op het ogenblik zit ik in militaire dienst. Daarom zou ik willen vragen antwoorden naar het onderstaande adres te zenden.

Johnny G. Balfour
van Burleigh
Kazerne

Johan Willem Friso
42ste veldartillerie
regnum 63 11 12 005
kamer C-2 Bravo Batterij
Wittestraat 126
ASSEN
(Nederland)

Schrijvers worden bij deze ook verzocht een grote omslag te gebruiken, want het is wel een mondvoll,

dat adres. Even ernstig nu. In de regel spelen wij niet voor tussenpersoon tussen tekenaars en scenaristen. Wat wij natuurlijk wel kunnen doen is, via Van alles wat, je noodkreet overbrengen naar stripezend Vlaanderen en Nederland. Op die manier kunnen aspirant-scenaristen die om een tekenaar verlegen zitten bij jou terecht. Verder kunnen we moeilijk gaan. Zeker niet met een man als Dick Matena, die geen enkele

band heeft met onze uitgeverij. Dick is trouwens een druk bezet man, die zich nog hoofdzakelijk met zijn eigen strips bezighoudt. Tekeningen naar ons sturen mag altijd, maar bezorg ons in eerste instantie alsjeblief goede fotokopieën. Het kost ons gewoon een fortuin om al die originele tekeningen terug te zenden, en als er wat misloopt met de post zijn wij op de koop toe het haasje...

LEZERSBRIEVEN ZIJN
ALTIJD WELKOM OP
ONZE REDAKTIE-ADRESSEN:
POSTBUS 341
2100 AH HEEMSTEDE
(VOOR NEDERLAND)
EN
P.-H. SPAAKLAAN 1-11
1070 BRUSSEL
(VOOR BELGIË)

THE CLASH

THIS IS ENGLAND

12 INCH - CBS A 12.6122

«Last night I did the three things I hate the most in the world: I went with Andy Warhol in a Limousine of Studio 54. And I had a great time!» Joe Strummer had zijn aftakeling van luid-spreeker van de punkgeneratie tot box-office op de parties van de jet set niet schrijnender kunnen typeren. Maar zelfs toen The Clash hun ziel en kredietwaardigheid beetje bij beetje verkochten «for a few dollars more» bleven ze klassieke singles maken. **White Riot, Tommy Gun, London Calling, Hissville U.K., Radio Clash, White Man in Hammer-smith Palais, Rock the Casbah**, elke single dreef de wig tussen hun denken en doen, tussen hun onafhankelijkheidsideologie en de beperkende realiteit ervan, nog verder uiteen. De integratie in een systeem dat ze bij de aanvang verafschuwden, werd zo erg dat The Clash voor de keuze stond, ofwel Mick Jagger te worden, ofwel Piet Snot. Joe Strummer koos voor het laatste. Hij ontsloeg bloedsbroeder Mick Jones, speelde terug op straat en stemmen en een bende supporters, een white reggae-riff zoals The Police ze bijschaafde, maar die bij The Clash zijn venijnigste oprisping kende, Strummer die de alvleesklier uitstoot en zingt zoals in zijn «glory days», elke snauw een slag in het gezicht. Ook de B-kant — een Stray Cats-rockabilly-basritme op **Sex Mad** Roar en de Sham 69-ongerepte-roffel op **Do it Now** — grijpt terug naar de kracht van **Give'em enough rope**-periode. De rebel «yelled» weer, we want more, more, more.

Ronald Grossey

BUITEN-KANSJE

Bij uitgeverij «De Striep» verschijnt een luxe-editie van «Het kauwgommysterie», het tweede verhaal van **Eric & Bezaan** door Will, de tekenaar van **Baard en Kale** en **Isabel**. De oplage is beperkt tot 250 genummerde en door Will gesignde exemplaren, die verkocht worden aan de vrij democratische prijs van 650 BF, zijnde zowat 35 gulden. De strip werd met de hand ingebonden (geen stomme grappen, graag...) en voorzien van een linnen kaft.

EN NU WORDT HET LEUK!

Op deze stripuitgave kan je inschrijven (Uitgeverij De Striep, Katelijnestraat 42, 8000 BRUGGE). DE EERSTE INSCHRIJVERS KRIJGEN EEN ZEEFDruk VAN **BAARD EN KALE OF ISABEL** (naar keuze) GRATIS! Wie een en ander nog niet begrepen heeft kan nog even bellen naar De Striep op het nummer 050/33 71 12.

De affiche van Will voor het stripfestival van Durbuy.

Dat wrak in m'n achtertuin? Ach ja, 'n Ufootje, meer niet...

Wat zou je zeggen van iemand die zo'n opmerking maakt? Zou je hem niet vol medelijden aankijken, veelbetekend je hoofd schudden en molentjes aan je gewelfde voorhoofd draaien?

En toch heeft Robert Sarbacher, een eminent geleerde die in *Who's Who* drie paragrafen nodig heeft voor al zijn academische titels, onlangs iets gelijksoortigs verklaard aan een journalist. Door zijn uitlatingen staat op het moment heel Amerika op z'n kop. Wat is er nu aan de hand?

Anonieme ambtenaren op laag niveau beschuldigen de Amerikaanse regering er al jaren van dat ze wrakstukken van neergestorte Ufo's achterhoudt. Maar door de anonimiteit van deze informanten werd deze beschuldiging altijd weggewimpeld.

Maar nu heeft Robert Sarbacher, afgestudeerd aan Harvard en Princeton en hoofd van het Washington Institute of Technology, onlangs hetzelfde beweed.

1950

In een recent interview heeft Sarbacher verklaard dat hij in september 1950, toen hij als wetenschappelijk raadgever voor het ministerie van Defensie werkte, officieel op de hoogte werd gesteld van een onderzoek van wrakstukken van een UFO. Het onderzoek werd geleid door Vannevar Bush, in die tijd een topgeleerde.

«Men vertelde me dat de wrakstukken opgebouwd waren uit een ongelooflijk licht en sterk materiaal dat duidelijk bedoeld was om enorme versnellingskrachten te weerstaan», vertelt Sarbacher nonchalant.

Hij zegt verder dat hij zelfs werd uitgenodigd op een bijeenkomst op de luchtmachtbasis van Dayton. Daar zouden alle geleerden die zich met het project bezighielden gegevens met elkaar uitwisselen. «Ik ben echter niet gegaan», zegt Sarbacher. «Ik had toen andere verplichtingen en ik was ook niet echt betrokken bij het onderzoek.»

Hij voegt er echter aan toe dat anderen die wel gegaan zijn, onder wie Bush en de gekende wiskundige John Von Neumann, te horen kregen dat de wrakstukken toe leken te behoren aan ruimteschepen uit een ander zonnestelsel.

Nonchalant

Maar waarom vertelt Sarbacher ons dit schokkende nieuws meer dan dertig jaar later en volkomen langs zijn neus weg? Waarom is hij niet naar de bijeenkomst gegaan? Je zou toch zeggen dat dit ophefmakend nieuws was.

«Voor mij was het gewoon een ietwat vreemde gebeurtenis in de loop van mijn lange wetenschappelijke carrière», verklaart hij. «Ik had — en heb — veel wetenschappelijke verantwoordelijkheden. Ik wou dat von Neumann en Bush nog leefden. Die zouden veel meer kunnen vertellen.»

Voorstanders en tegenstanders

Het is de eerste keer dat iemand met een zeer stevige wetenschappelijke reputatie zo'n «bekentenis» doet. De uitlatingen van Sarbacher hebben een enorme hetze tussen voorstanders en tegenstanders losgemaakt.

«Eindelijk iemand Met Naam Die Het Toegeeft!» blokletteren de voorstanders.

«Sarbachers wetenschappelijke carrière is inderdaad indrukwekkend maar misschien heeft zijn toch al wat gevorderde leeftijd bepaalde hersencellen aangetast», grommen tegenstanders. «Waarom doet hij na al die tijd zo blasé over iets wat toch de gebeurtenis van de eeuw zou moeten zijn?»

Het wachten is op een uitspraak van de Amerikaanse regering. Die zwijgt echter als vermoord...

Wat, vrouw? Of ik die klap daarnet gehoord heb en die godsonmogelijke herrie? Natuurlijk die idioot met z'n 1100 cc-motor weer, zeker?

Wat?

Raar ding in mijn achtertuin geland? Er komen, kleine groene dingetjes uit? Wat moet ik daarmee, vrouw! Ik ben aan het Werken! De Kost Aan Het Verdienen! Zet er de waterslang op of bel de gemeentelijke reinigingsdienst, maar laat mij mijn artikel over waanzinnige geleerden en UFO's tenminste afmaken...

Bob van Laerhoven

«Want hij die straks wint, is wie gisteren verloor, want er komen andere tijden». Wel, Boudewijn De Groot, de andere tijden zijn er gekomen, al hadden we ze ons enigszins anders voorgesteld. In 1985 staart het mannelijk geslacht niet langer meer naar de eigen navel, maar naar die van Madonna en de meisjes dwijmelen niet meer voor een halfwas Dylanprofeet maar voor een halve rosbief, Rambo dus. Madonna en Rambo (Sylvester Stallone) zijn nu al symbolen geworden: Madonna van de losbandigheid, Rambo van de held met één gezicht, kracht.

Geef toe, het valt Rambo ook niet mee. Als ex-Vietnamstrijder — Amerika's oorlogsjukebox die definitief tilt sloeg — is er in deze wrede wereld maar één die hij vertrouwen kan, zichzelf. Zijn oversten willen hem en zijn opdracht — te bewijzen dat er wel effectief Missings in Action (Vietnamsoldaten die vermist zijn) bestaan — liever kwijt en de «vijand», de Vietcong, zit sowieso reeds met een scheef oog te kijken. *Me Rambo, you pain* baant zich een weg door een jungle van corruptie en geweld en komt als overwinnaar — van wat? — uit de strijd om met gezwollen keel en ietwat idiote uitdrukking op het gelaat, een ode aan Amerika te brengen. *I want this country*

to love us, as much as we loved it! Ronald Reagan kreeg er zowaar tranen van in de ogen — dat hij dit op zijn leeftijd nog mocht meemaken, en «t is goed in 't hert te kijken, voor het henen gaan» — en noemde Rambo zijn persoonlijke held. Gevolg: Amerika werd overrompeld met Rambo-gadgets. De hoofddoeken en de kettinkjes zijn duidelijk voor de Travolta's onder hen bedoeld, maar de getande Rambo-messen en de trefzekere Rambo-bogen mikken wel degelijk op een ander publiek. De piranhas in de mens worden gewekt. Rambo heeft hem terug naar zijn jagersbestaan geleid. Zo trekt Rambo de lijn van de held door.

In de allereerste overgeleverde teksten — **Gilgamesh**, de **Rig-Veda's**, de **Edda**, om er maar enkele te noemen — is de held een soort makelaar, een persoon tussen zijn stamgenoten en de goden in. Zijn taak bestaat erin een «deal» met de godheid te sluiten. Die zaak — meestal het verkrijgen van een goede oogst — kan hij rondkrijgen door slim of sterk te wezen. Door zijn kunde, list of kracht weet hij de godheid te paaien of te verschalken. Als dat lukt vallen hem roem en eer ten deel, al zijn die maar tijdelijk. De held sterft jong, of maakt plaats voor een nieuwe koning.

In een verdergevoerd stadium — epen als **Beowulf**, **Roeland**, de **Nibelungen** — van het heldendom trekt de held op avontuur.

Hij moet niets van de god(en) verkrijgen, maar wordt belaagd. Het kwade nestelt zich overal en beloofd onze held op zijn tochten. Maar hij overwint, krijgt enkele prijzen — een schat, een koninkrijk, een schattige koninklijke prinses — en mag verder op zijn lauweren rusten. Zijn verdienste is niet de redding van de maatschappij zoals zijn voorvader voor ogen had, maar een zuivering in de harten teweeg te brengen. «Ziedaar voorwaar een schoon mensch, rein van hart en hard van hand». De held mocht zich vergenoegen in het denkbeeld dat de getrotseerde gevaren een les voor de toehoorders inhielden, al was het maar te weten dat elke draak een zwak plekje heeft.

En dan belandt de held in de twintigste eeuw en zijn fans krijgen dagelijks de mogelijkheid om met hem gekonfronteerd te worden. Niet zozeer met een persoon, maar met zijn imago. Het beeld als grootste imagomaker etaleert de held zoals de toeschouwers hem dromen. De held wordt van zijn actieve taken verlost — geen go-between meer, geen stichtend voorbeeld — en kan een passieve bewondering ondergaan. Hij amuseert zich tijdens zijn avonturen, want hij weet dat de reeks verder duurt. Hij is slechts een soelaas, een vluchtoord in moeilijke tijden: economische crisis, individualiteitscrisis. Zowel in de film als in het stripverhaal vinden we de meest doorgedreven vorm van dit soort held terug: Tarzan, Superman, Luke Skywalker, Indiana Jones. Hun naam is «Spas», hun daden spel. Zelfs als James Bond de wereld weer eens redt van de zoveelste bedreiging zien we enkel een heden-daags sprookje op het doek verschijnen. Het heeft niets meer met de realiteit te maken. Net als bij Mad Max wordt enkel een imaginaire wereld vol verbluffende stunts getoond.

Nietzo bij Rambo. Hier wordt geklungeld, hier wordt de eendimensionele figuur, de karto(e)nheld, gebruikt. Amerika verloor de oorlog in Vietnam, zowel praktisch als ideologisch, en verloor met die oorlog een deel van zijn prestige naar de buitenwereld toe. Rambo mag dit geschiedkundig voorvalletje eventjes korrigeren. Door zijn eenmansguerilla tegen de Vietcong en de totale vernietiging van hun legerkamp maakt hij op het doek goed wat zijn werkelijke bloedbroeders vernield hadden. Men geeft hem zelfs voldoende haat — wat oosterse martelpraktijken breken af wat The Hong Kong Gardens eeuwenlang hebben opgebouwd, een schone relatie — en motivatie mee en laat hem het schandaal rond de incompetent opvang van de Vietnamsoldaten in Amerika — *none of them recieved the heroes welcome* — eventjes rechtzetten.

Rambo maakt historie, maar het is een vervalste historie. Hij kweekt ook misplaatste haatgevoelens aan.

Sadistische Russische adviseurs, geen mooie spionnen dus, spelen hun duivels rolletje. Vooroordelen worden aangescherpt. De held is geen held meer, hij is zijn boekje te buiten gegaan. De gewone stervelingen worden niet meer geholpen, ze worden bedrogen. Maar daarmee zet de Reagan-administratie zichzelf voor schut want als hun symbool een bedrieger blijkt te zijn, wat blijft er dan nog van zijn kracht over, buiten wat vleesmassa's.

Ronald Grossey

RAMBO

WE DON'T NEED ANOTHER HERO!

